GEBIEDSANALYSE

CIRCULAIR ENERGIEGEBIED STAPHORST

INHOUD

- Inleiding
- Planologisch kader
- Beleid
- Conditionering

INLEIDING

INLEIDING

In het gebied rond Uithofsweg (grofweg tussen N377 en Staphorst en ten oosten van Rouveen, als omlijnd met een roze stippellijn op de afbeelding hiernaast) moeten duurzame en circulaire ondernemers en ontwikkelaars een plek krijgen en samenwerking aan kunnen gaan. Gemeente Staphorst wil met innovatieve ondernemers een nieuw circulair energiegebied laten ontstaan, waarbij bedrijven elkaar versterken en gezamenlijk het gebied organisch laten groeien.

In 2020 is voor het gebied een eerste exercitie gedaan over circulariteit/duurzaamheid en daarbij zijn ook de eerste spoedzoekers en de RES in beeld gekomen. De gemeente Staphorst, de provincie Overijssel en Sweco zijn op basis daarvan tot de conclusie gekomen dat een verdere inhoudelijke uitwerking nodig is. Een pilot om breder te kijken naar de mogelijkheden voor een “energiegebied”. Bestaand beleid, kansen en mogelijkheden moeten vanuit een breed perspectief worden benaderd, binnen de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt. Daarbij staat centraal hoe een integrale gebiedsontwikkeling zich verhoudt tot andere opgaven zoals duurzame energie, klimaatbestendigheid, duurzame landbouw en biodiversiteit. Nieuwe initiatieven verkennen en regie houden op de ruimtelijke gevolgen en kwaliteit bij grote (energie)opgaven waar overheden mee te maken krijgen.

Om de aanwezige gebiedskennis verder te verdiepen is deze gebiedsanalyse uitgevoerd. Op basis van open data worden in deze gebiedsanalyse de ruimtelijk relevante aspecten van het projectgebied in beeld gebracht. Daarbij ligt de focus op het planologisch kader, het relevante beleid en de conditionering.

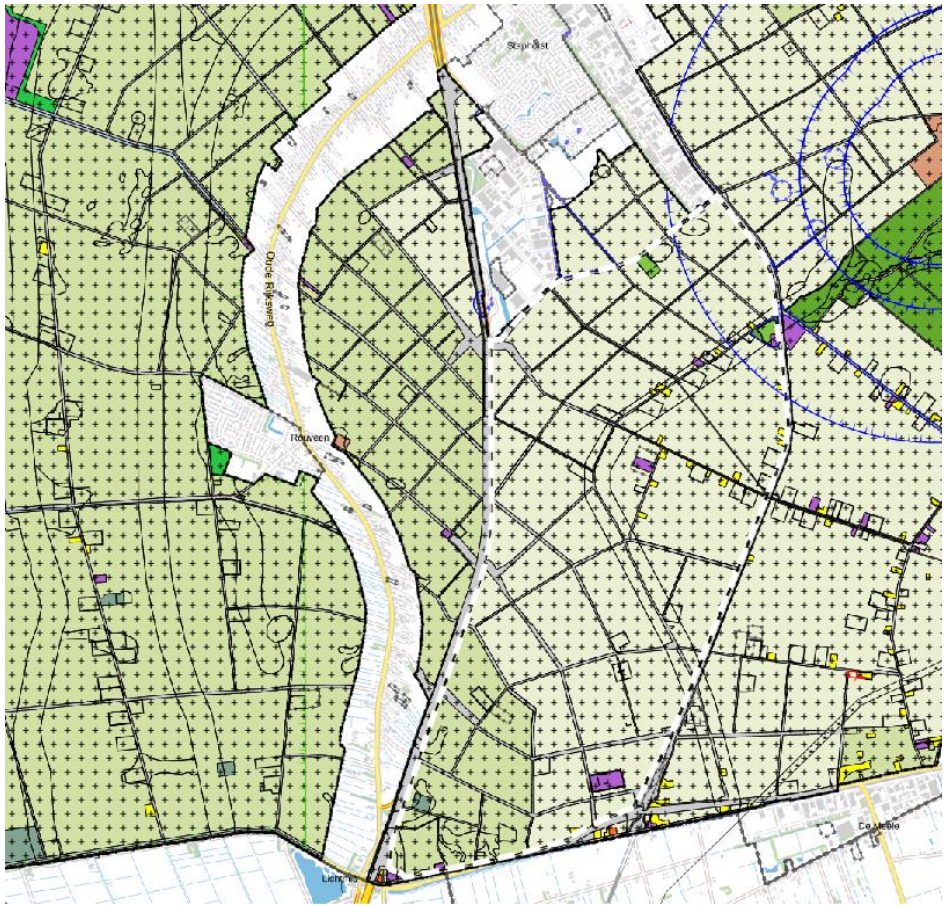

PLANOLOGISCH KADER

VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

Het bestemmingsplan Buitengebied Staphorst (25-06-2013) van de gemeente Staphorst is het vigerende bestemmingsplan voor het gehele projectgebied. Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (omlijnd met witte stippellijn) binnen dit bestemmingsplan weergegeven.

Op de afbeelding hiernaast is te zien dat het overgrote deel van het projectgebied de bestemming ‘agrarisch’ of ‘agrarisch met waarden’ heeft. Daarnaast is op het gehele projectgebied een dubbelbestemming waarde – archeologie van toepassing. Over de noordoosthoek van het projectgebied ligt een veiligheidszone rond het munitiedepot van Defensie dat ten noordoosten van het projectgebied staat.

‘AGRARISCH’

De voor ‘agrarisch’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. Agrarisch cultuurgrond;
b. Een grondgebonden agrarisch bedrijf, al dan niet met neventak intensieve veehouderij;
c. Een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf in de vorm van een intensief veehouderijbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding ‘intensieve veehouderij’;
d. Een kwekerij, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – kwekerij’;
e. Dagrecreatief medegebruik;

Met daaraan ondergeschikt:

f. Het wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering, al dan niet in combinatie met:
   - Een aan huis verbonden beroep;
   - Aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten;
   - Aan huis verbonden kantooractiviteiten;
   - Een bed and breakfast;

   Met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding ‘bedrijfswoning uitgesloten’ het wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering niet is toegestaan;

Daarnaast zijn deze gronden onder andere ook bestemd voor windturbines. Voor het bouwen van windturbines gelden de volgende regels:

1. Windturbines mogen uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding ‘windturbine’, met dien verstande dat de rotorbladen binnen het aanduidingsvlak dienen te worden gesitueerd, dan wel overeenkomstig de bestaande situatie;
2. Het aantal windturbines bedraagt niet meer dan één per aanduidingsvlak;
3. De windturbines binnen de verschillende aanduidingsvlakken dienen dezelfde ashoogte en draairichting van rotorbladen te hebben en in dezelfde richting te zijn geplaatst;
4. De tiphoogte mag niet meer bedragen dan 126 m;
5. De ashoogte mag niet meer bedragen dan 85 m;
6. De rotordiameter mag niet meer bedragen dan 82 m.

Binnen het projectgebied zijn geen gronden met de aanduiding ‘windturbine’. Dit maakt dat de plaatsing van windturbines in het projectgebied niet past binnen het vigerende bestemmingsplan.

Het opwekken van elektriciteit door middel van (co-)vergisting is uitsluitend toegestaan voor zover de opgewekte energie wordt geproduceerd door het ter plaatse aanwezige bedrijf en tevens wordt ingezet op dit bedrijf.

Overige opwek van duurzame energie of de vestiging van circulaire bedrijven wordt niet specifiek mogelijk gemaakt binnen dit bestemmingsplan. Bovendien wordt de opwek van duurzame energie en de vestiging van circulaire bedrijven binnen dit project niet ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering gerealiseerd.

‘AGRARISCH MET WAARDEN - ELZENSINGELLANDSCHAP’

De voor ‘agrarisch met waarden – elzensingellandschap’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. Het behoud, de bescherming en/of herstel van de landschappelijk en natuurlijke waarden, met dien verstande dat hieronder het behoud en/of het herstel van de volgende essentiële ruimtelijke kenmerken wordt begrepen:
   - Het patroon van elzensingels op perceelgrenzen en langs wegen en bermsloten in het elzensingelgebied;
   - Erfbeplantingen;
   - Het verkavelingspatroon: smal en tamelijk langgerekt;
   - Het reliëf: nagenoeg vlak;
   - Het halfopen landschap.

De overige bestemmingsregels zijn grotendeels gelijk aan de regels voor de bestemming ‘agrarisch’ (als beschreven op de vorige pagina), met dien verstande dat binnen de bestemming ‘agrarisch met waarden – elzensingellandschap’ geen mogelijkheid voor het bouwen van windturbines wordt geboden.

‘WAARDE ARCHEOLOGIE’

De voor ‘waarde – archeologie …’ bestemde gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van archeologische verwachtingswaarden. Hieraan zijn per verwachtingswaarde specifieke regels ten aanzien van bodemroering verbonden.

In het hoofdstuk conditionering wordt nader ingegaan op de archeologische verwachtingswaarde in het projectgebied.

‘VEILIGHEIDSZONE – MUNITIE C’

Op en in de gronden ter plaatse van de aanduiding ‘veiligheidszone – munitie c’ is het oprichten van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten niet toegestaan. Voor zover activiteiten of functies kunnen worden toegestaan, wordt vooraf advies ingewonnen van de Inspectie VROM.

Of binnen de voorgenomen ontwikkeling kwetsbare objecten worden ontwikkeld is onder meer afhankelijk van de aard, de omvang en de verblijfsduur in het bedrijf(spand). Dit maakt dat sommige bedrijven wellicht niet binnen de veiligheidszone gerealiseerd kunnen worden.

In alle gevallen is bij ontwikkeling van het circulaire energiegebied binnen de veiligheidszone afstemming nodig met de Rijksoverheid.

CONCLUSIE

Het voorgaande maakt dat de voorgenomen realisatie van een circulair energiegebied niet het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Staphorst lijkt te passen. Ook de wijzigingsbevoegdheid en de bevoegdheid bij een omgevingsvergunning af te wijken van de gebruiks- en/of bouwregels als opgenomen in dit bestemmingsplan lijken geen mogelijkheden te bieden om de voorgenomen realisatie van een circulair energiegebied binnen het vigerende bestemmingsplan toch mogelijk te maken. Dit maakt dat het aannemelijk is dat voor het circulaire energiegebied een nieuw planologisch kader nodig is.

De te doorlopen juridisch planologische procedure moet afgestemd worden met het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente Staphorst.

BELEID

RIJKSBELEID
NATIONALE OMGEVINGSVISIE

Met de komst van het nieuwe stelsel van wetgeving doet een nieuw instrument zijn intrede: de omgevingsvisie. Rijk, provincies en gemeenten moeten allemaal een omgevingsvisie opstellen voor hun grondgebied. Het Rijk heeft in dit kader de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) opgesteld. De NOVI beschrijft de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het Nederlandse grondgebied. De NOVI geeft richting en helpt om keuzes te maken; te kiezen voor slimme combinaties van functies, uit te gaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden.

Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk zijn samen verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Sommige belangen en opgaven overstijgen het lokale, regionale en provinciale niveau en vragen om nationale aandacht. Dit zijn de 'nationale belangen'. Er zijn in totaal 21 nationale belangen waar de NOVI zich op richt:

1. Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving.
2. Realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit.
3. Waarborgen en versterken van grensoverschrijdende en internationale relaties.
4. Waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.
5. Zorg dragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften.
6. Waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem.
7. In stand houden en ontwikkelen van de hoofdinfrastructuur voor mobiliteit.
8. Waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving.
9. Zorg dragen voor nationale veiligheid en ruimte bieden voor militaire activiteiten.
10. Beperken van klimaatverandering.
11. Realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, die in 2050 CO2-arm is, en de daarbij behorende benodigde infrastructuur.
12. Waarborgen van de hoofdinfrastructuur voor transport van stoffen via (buis)leidingen.
13. Realiseren van een toekomstbestendige, circulaire economie.
14. Waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit.
15. Waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater.
16. Waarborgen en versterken van een aantrekkelijk ruimtelijk-economisch vestigingsklimaat.
17. Realiseren en behouden van een kwalitatief hoogwaardige digitale connectiviteit.
18. Ontwikkelen van een duurzame voedsel- en agroproductie.
19. Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.
20. Verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit.
21. Ontwikkelen van een duurzame visserij.

Voor deze nationale belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied draagt bij aan de nationale belangen 1, 11, 13 en 16. De voorgenomen ontwikkeling is niet strijdig met de overige nationale belangen. Dit maakt dat de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied in lijn is met de Nationale Omgevingsvisie.

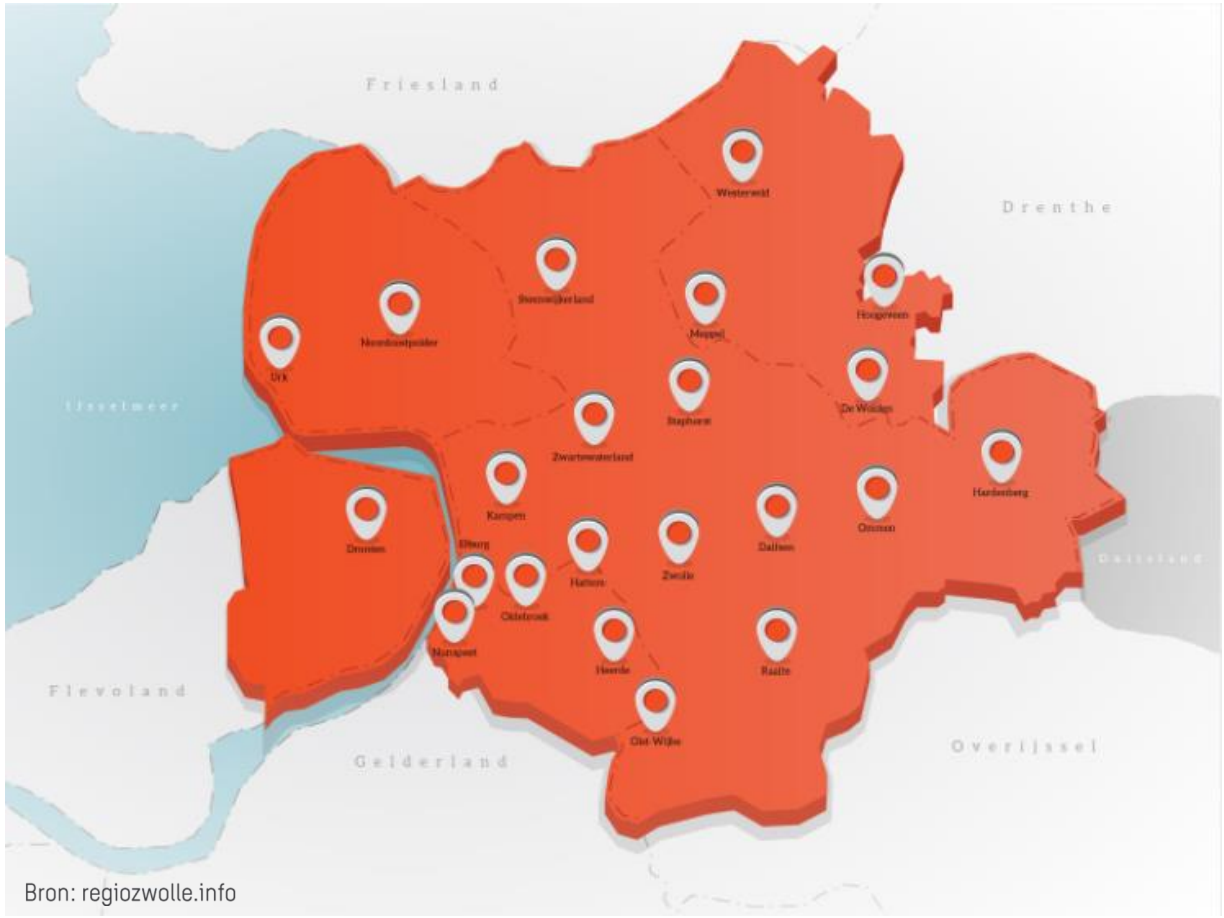
RIJKSBELEID
UITWERKINGSGEBIED REGIO ZWOLLE

Om werk te maken van de langetermijnambities in de NOVI, heeft het Rijk acht NOVI-gebieden benoemd. n deze gebieden wordt een extra impuls gegeven aan de aanpak van grote vraagstukken voor de leefomgeving die belangrijk zijn voor Nederland als geheel. Regio Zwolle is een van deze gebieden. Want het Rijk ziet dat Regio Zwolle Nederland wat te bieden heeft als het gaat om klimaatbestendige oplossingen. Regio Zwolle is een samenwerkingsverband van 22 gemeenten en 4 provincies, zoals weergegeven op de afbeelding hiernaast. Met de erkenning van NOVI-gebied gaat Regio Zwolle – na de Regio Deal voor de periode van 2020 tot 2023 – opnieuw een langdurige samenwerking aan met het Rijk met accenten op het verder ontwikkelen van Regio Zwolle tot een klimaat robuuste en economisch vitale regio met een blijvend aantrekkelijke woon- en leefomgeving.

Regio Zwolle werkt aan vijf regionale opgaven, te weten:
- Bereikbaarheid,
- Economie,
- Energie,
- Human Capital Agenda,
- Leefomgeving.

Regio Zwolle wil een bijdrage leveren aan de energietransitie. Dat doet zij door kansen en bedreigingen te signaleren en acties te ondernemen in gevallen waar zij meerwaarde levert. Dit is met name het geval waar de regio over grenzen opereert: letterlijk over de grenzen van de RES-sen (Regionale Energie Strategieën), maar ook over de grenzen van de opgaven van Regio Zwolle. Dus in de verbinding naar Leefomgeving, Menselijk Kapitaal (HCA), Economie en Bereikbaarheid.

In de komende periode werken het Rijk en Regio Zwolle samen aan de verdere uitwerking van de plannen voor de regio. Het is daarom nog niet duidelijk hoe de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied zich verhoudt tot de verdere uitwerking van de plannen voor het NOVI-gebied Regio Zwolle.

Bron: regiozwolle.info

RIJKSBELEID
BESLUIT ALGEMENE REGELS RUIMTELIJKE ORDENING

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijke beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van decentrale overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar de nationale belangen dat noodzakelijk maken. Het gaat hierbij om de volgende nationale belangen:

- Rijksvaarwegen;
- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Hoofdwegen en landelijke spoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Natuurnetwerk Nederland;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde;
- Ruimtereservering parallelle Kaagbaan.

De voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied heeft geen betrekking op deze nationale belangen. Deze ontwikkeling is daarom in lijn met het Barro.

RIJKSBELEID
LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJKING

Het Rijk neemt de ladder voor duurzame verstedelijking op in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen. De ladder voor duurzame verstedelijking heeft als doel zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik, met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en ontwikkelingen in de omgeving. De ladder geeft daarmee invulling aan het nationaal ruimtelijk belang gericht op een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij ruimtelijke besluiten. Om zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik te borgen moet iedere nieuwe stedelijke ontwikkeling getoetst worden aan de behoefte aan die ontwikkeling en moet gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

In hoeverre de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied gezien kan worden als een stedelijke ontwikkeling, is afhankelijk van de exacte invulling ervan. Een zonnepark wordt bijvoorbeeld niet gezien als stedelijke ontwikkeling. Een zonnepark wordt echter niet gezien als stedelijke ontwikkeling. Uit overweging 6.2 van de uitspraak van 28 juni 2017, met kenmerk ECLI:NL:RVS:2017:1724, blijkt dat de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) diverse voorzieningen op het gebied van energieopwekking en -distributie niet als stedelijke ontwikkeling heeft aangemerkt. Genoemd worden: een hoogspanningsverbinding, een windturbinepark en een transformatorstation. Naar het oordeel van de Afdeling is er geen aanleiding voor een andere benadering voor een zonnepark, dat naar zijn aard niet wezenlijk verschilt van een windturbinepark. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat een zonnepark, net als een windturbinepark, zich bij uitstek niet goed leent om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. De toepasselijkheid van de ladder voor duurzame verstedelijking op een dergelijke voorziening zou daarentegen juist tot gevolg kunnen hebben dat het bevoegde bestuursorgaan telkens zou moeten motiveren waarom deze voorziening niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit vindt de Afdeling in het licht van het doel en de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking een onlogische consequentie.

De ladder van duurzame verstedelijking is naar verwachting wel van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiebied, indien binnen het circulaire energiegebied ook bedrijven gerealiseerd worden. In dat geval moet de voorgenomen ontwikkeling in de juridisch planologische procedure getoetst worden aan de ladder.

RIJKSBELEID
KLIMAATAKKOORD

Sinds februari 2018 hebben meer dan 100 partijen gewerkt aan een samenhangend pakket aan voorstellen waarmee het CO2-reductiedoel in 2030 gerealiseerd kan worden. Het eindresultaat hiervan is het Klimaatakkoord. Het centrale doel van het Klimaatakkoord is om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. In het akkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan en om zo gezamenlijk de centrale doelstelling te behalen.

Voor de sector Industrie is afgesproken dat in 2050 de industrie circulair is en vrijwel geen broeikasgas meer uitstoot. De fabrieken draaien dan op duurzame elektriciteit uit zon en wind of energie uit aardwarmte, waterstof en biogas. De grondstoffen komen uit biomassa, reststromen en –gassen. De restwarmte gebruikt de industrie zelf of levert die aan de tuinbouw of gebouwen en woningen. De industrie is dan naast gebruiker van energie ook producent en buffer van energie.

In 2030 moet de industrie al flink minder CO2 uitstoten. Dat is een tussenstap op weg naar volledige duurzaamheid. Veel van de nieuwe manieren van produceren staan nog in de kinderschoenen en zijn nog te duur. In het Klimaatakkoord is daarom afgesproken dat bedrijven zelf investeren in deze vernieuwing en dat daarnaast subsidie beschikbaar is om de ontwikkeling op gang te krijgen. Op die manier kan de industrie uitgroeien tot de meest CO2-efficiënte industrie in Europa, en wel op een manier die de internationale concurrentiepositie niet in gevaar brengt.

Voor de sector Elektriciteit is in het Klimaatakkoord afgesproken dat in 2030 70 procent van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen komt. Dat gebeurt met windturbines op zee, op land en met zonnepanelen op daken en in zonneparken. Tegelijk groeit de vraag naar elektriciteit. Auto's worden elektrisch, de industrie vervangt olie en gas door schone stroom. Gebouwen gaan van het gas af en zullen meer stroom nodig hebben voor verwarmen en koken.

Omdat de stroomvoorziening meer afhankelijk wordt van het grillige weer zijn veel maatregelen nodig om de levering betrouwbaar te houden.

De voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiebied draagt niet alleen bij aan de verdere verduurzaming van de industrie, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord, maar ook aan de productie, levering en opslag van energie uit hernieuwbare bronnen. Dit maakt dat de voorgenomen ontwikkeling niet alleen in lijn is met het Klimaatakkoord, maar ook bijdraagt aan het behalen van de ambities die in het Klimaatakkoord gesteld zijn.

PROVINCIAAL BELEID

OMGEVINGSVISIE EN OMGEVINGSVERORDENING PROVINCIE OVERIJSSEL - ENERGIE

De Omgevingsvisie schetst de visie van de provincie Overijssel op de ruimte in Overijssel. In de Omgevingsvisie worden onderwerpen als ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en vervoer, ondergrond en natuur in samenhang bekeken voor een duurzame ontwikkeling van de leefomgeving in Overijssel. De Omgevingsverordening regelt dat wat nodig is in het belang van de Omgevingsvisie Overijssel.

De opgaven en kansen waar de provincie Overijssel voor staat, zijn in de Omgevingsvisie vertaald in centrale beleidsambities voor negen beleidsthema's. Deze benadert de provincie vanuit de - overkoepelende – rode draden duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit, waarvoor de provincie – themaoverstijgende – kwaliteitsambities heeft geformuleerd.

Een duurzame energiehuishouding is een van de duurzame kwaliteitsambities die onderdeel uitmaakt van de rode draad duurzaamheid. De provincie Overijssel ambieert een duurzame energiehuishouding: hernieuwbare energie voor iedereen beschikbaar en betaalbaar. De provincie zet daarbij in op het vergroten van het aandeel energie uit bronnen als zon, wind, biomassa en ondergrond. In 2023 moet 20% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen bestaan, de ambitie voor 2030 ligt op 30%. De provincie wil dit bereiken door ondernemers, bewoners en organisaties te stimuleren te investeren in het efficiënter gebruiken van energie, de opwekking van hernieuwbare energie en het aanpassen van de energie-infrastructuur.

Zonne-energie

De provincie Overijssel stelt in de Omgevingsvisie dat installaties voor de opwekking van zonne-energie onmisbaar zijn voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik wil de provincie zonnepanelen en andere vormen van opwekking van oznne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing.

Daarom is de eerste trede van de zonneladder van de provincie Overijssel dat zonnepanelen in principe geplaatst moeten worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen).

De provincie Overijssel ziet de volgende mogelijkheden voor zonne-energie:
- In bestaan bebouwd gebied op daken, dan wel;
- In bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden, dan wel;
- In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.

In de Omgevingsvisie wordt echter ook gesteld dat nu al te voorzien is dat daarmee op korte termijn – gelet op de technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in de groene omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van circa 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.

Windenergie

De provincie ziet windenergie als de meest kosten efficiënte vorm van hernieuwbare energie van dit moment en stelt dat het ruimte bieden aan windturbines bijdraagt aan de reductie van het gebruik van fossiele energiebronnen en de CO2-uitstoot die daarmee samenhangt. Vanwege de impact op de omgeving moet de plaatsing van windturbines op lokaal niveau afgewogen worden.

Het overgrote deel van het projectgebied is in de Omgevingsvisie aangemerkt als 'kansrijk zoekgebied windenergie' de rest van het projectgebied is aangemerkt als 'gebied met ruimte voor windenergie onder voorwaarden'. In kansrijke zoekgebieden voor windenergie is ruimte voor (boven)lokale ontwikkeling van windenergie. In gebieden met ruimte voor windenergie onder voorwaarden zijn initiatieven voor windenergie mogelijk als er sprake is van een goede landschappelijke inpassing op basis van de aanwezige gebiedskenmerken.

Bio-energie

De provincie Overijssel stelt in de Omgevingsvisie dat bio-energie een belangrijk onderdeel is van de hernieuwbare 'energiemix' voor Overijssel: Overijssel heeft in potentie biomassa beschikbaar voor de opwekking van 9 PJ aan bio-energie. Dit kan groeien naar 15-20 PJ in 2050, onder andere door innovatie in de conversietechnologieën. Op dit moment ligt de focus van de provincie op mestvergisting omdat het mestoverschot de grootste onbenutten biomassastroom is. Verwerking daarvan dicht bij de bron beperkt vervoersbewegingen. De zogenaamde cascadering past in circulaire economie.

De provincie Overijssel stimuleert de opwekking van bio-energie. Daarbij volgt de provincie de volgende twee sporen:

1. Het verbeteren van de condities voor de bio-energieproductie
2. Het stimuleren van ontwikkeling en op de markt brengen van nieuwe technologieën en kennisverspreiding.

Voor alle initiatieven voor bio-energie geldt dat locatiekeuze en ontwerp passend moeten zijn bij de gebiedskenmerken. De voorkeur gaat uit naar verwerking van biomassa dicht bij de bron.

Met betrekking tot het gebruik van biomassa stimuleert de provincie de benutting van biomassa als voedsel/voedermiddel en – in dezelfde keten – restromen hiervan als biobrandstof (cascadering).

In de groene omgeving is kleinschalige mestvergisting mogelijk op het eigen erf, dicht bij de bron. Vergisting op regionale schaal kan onder voorwaarden in de groene omgeving. Een goede ontsluiting en uitvoering volgens de gebiedskenmerken is hier onderdeel van.

Grootschalige industriële bio-energie-installaties dienen zich primair te vestigen in bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen vanaf categorie 3 of op locaties gekoppeld aan grootschalige afvalverwerking en rioolwaterzuiveringen.

Bodemenergie

Ook bodemenergie maakt onderdeel uit van de hernieuwbare 'energiemix' voor Overijssel. De provincie beschrijft bodemenergie in de Omgevingsvisie als energie in de vorm van warmte of koude. Daarbij maakt de provincie onderscheid tussen warmte koude opslag (WKO) en geothermie. Het gehele projectgebied is in de Omgevingsvisie aangemerkt als 'gebied met ruimte voor geothermie' en als 'gebied met ruimte voor WKO'.

De provincie stelt in de Omgevingsvisie dat het benutten van de ondergrond voor WKO bijdraagt aan de reductie van het gebruik van fossiele energiebronnen en de CO2-uitstoot die daarmee samenhangt. Het gehele projectgebied is aangewezen als gebied met ruimte voor WKO.

De provincie Overijssel stimuleert daarnaast het benutten van geothermie voor de warmtevoorziening van gebouwen, industriële processen en bijvoorbeeld de glastuinbouw. Geothermie kan niet overal zonder meer worden toegepast. Het Rijk is op grond van de Mijnbouwwet bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen voor geothermie.

In Overijssel worden de mogelijkheden voor geothermie op dit moment beperkt gebruikt. De provincie verwacht alles op alles te moeten zetten om de klimaat- en energiedoelen te halen, daarom wil de provincie de aanwezige potentie voor geothermie zoveel mogelijk (laten) benutten. Het gehele projectgebied is aangewezen als gebied met ruimte voor geothermie.

PROVINCIAAL BELEID

OMGEVINGSVISIE EN OMGEVINGSVERORDENING PROVINCIE OVERIJSSEL – ZUINIG EN ZORGVULDIG RUIMTEGEBRUIK

Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door de generieke beleidskeuzes, als opgenomen in de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel. In heel Overijssel zijn een aantal beleidskeuzes van toepassing op nagenoeg alle thema's en locaties, te weten:

- Integraliteit: alle belangen die bij een ontwikkeling betrokken zijn, worden zorgvuldig tegen elkaar afgewogen.
- Toekomstbestendigheid: een initiatief mag de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun behoeften te kunnen voorzien niet in gevaar brengen. Initiatieven moeten bijdragen aan een duurzame benadering van ontwikkelingen die voorzien in de behoefte van de huidige generatie, maar die opties openhoudt om ook te voorzien in behoeften van toekomstige generaties.
- Concentratiebeleid: stedelijke ontwikkelingen (wonen, werken en voorzieningen) worden zoveel mogelijk geconcentreerd in de stedelijke netwerken Twente, Zwolle-Kampen en Cleantech regio. Daar mag gebouwd worden voor de (boven)regionale behoefte.
- (boven)regionale afstemming: gemeenten nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de regionale programmering van woningbouw, werklocaties en stedelijke voorzieningen.
- Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik: onnodig nieuw ruimtebeslag – zowel ondergronds als bovengronds – voorkomen. De provincie Overijssel wil het onderscheid tussen het bestaande bebouwde gebied en de onbebouwde groene omgeving scherp houden.

Samen geven deze beleidskeuzes invulling aan de Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking. Deze Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking geeft een nadere invulling aan de stappen die gemeenten in de onderbouwing van nieuwe stedelijke ontwikkelingen op grond van de Ladder voor duurzame verstedelijking moeten doorlopen. Deze Ladder voor duurzame verstedelijking stelt immers ook eisen aan het onderbouwen van de (regionale) behoefte en de regionale afstemming van stedelijke ontwikkelingen. De Overijsselse ladder voor duurzame verstelijking geeft een nadere invulling aan de vraag hoe de behoefte moet worden bepaald, zowel in de stedelijke als in de groene omgeving, en op welke wijze de regionale afstemming vorm gegeven moet worden.

Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik

Het voorkomen van onnodig ruimtebeslag begint bij de vraag of er wel een maatschappelijke behoefte is aan de beoogde ontwikkeling. Voor de beantwoording van de vraag naar nut en noodzaak gelden voor sommige functies op grond van het provinciale beleid specifieke motiveringseisen. Dit geldt onder andere ook voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen.

Vanuit het principe 'inbreiding gaat voor uitbreiding' moeten bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling eerst waar mogelijk locaties benut worden binnen gebieden die al een stedelijke functie hebben, voordat een claim mag worden gelegd op gebieden die nu nog een groene functie hebben. Het bestaand bebouwd gebied wordt gedefinieerd als de gronden die op basis van geldende omgevingsplannen benut kunnen worden voor stedelijke functies. Het benutten van mogelijkheden binnen bestaand bebouwd gebied betekent dat niet alleen gekeken moet worden naar de onbebouwde terreinen die zich lenen voor bebouwing. Er kan ook ruimte gemaakt worden door sloop, herbestemming en transformatie van de fysieke leefomgeving. Het is overigens niet de bedoeling om door toepassing van het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik alle open ruimten en het bestaand stedelijk groen op te vullen. De eis van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik moet zo gelezen worden dat pas een uitleglocatie benut mag worden als het in redelijkheid niet mogelijk is om voor de opgave een locatie te vinden binnen bestaand bebouwd gebied.

In de onderbouwing van nieuwe initiatieven dient de gemeente inzicht te geven in hoe invulling is gegeven aan de eis van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. Dit geldt ook voor ondergronds ruimtegebruik.

PROVINCIAAL BELEID

OMGEVINGSVISIE EN OMGEVINGSVERORDENING PROVINCIE OVERIJSSEL - BEDRIJVENTERREINEN

De provincie Overijssel ambieert een vitale en zichzelf vernieuwende regionale economie. De provincie faciliteert de economische ontwikkeling van Overijssel door het bieden van flexibele vestigingsmogelijkheden en een passend vestigingsklimaat aan onder meer de nationale en regionale topsectoren, logistieke bedrijvigheid, kennisintensieve maakindustrie, mkb, startups en zzp'ers.

Het economisch beleid van de provincie is gericht op een concurrerende economie met meer werkgelegenheid. De drie pijlers van deze ambitie zijn:

1. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat
2. De aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs
3. Een concurrerend bedrijfsleven

De provincie faciliteert de economische ontwikkeling door in haar beleid voor de fysieke leefomgeving ruimte te bieden voor ontwikkelingen die bijdragen aan het behoud en de groei van de werkgelegenheid in Overijssel. Het gaat aan de ene kant om ontwikkelingen die bijdragen aan een goed vestigingsklimaat. Aan de andere kant gaat het om de (door)ontwikkeling van werklocaties die voorzien in de veranderende behoefte aan vestigingsmogelijkheden en uitbreidingsbehoeften van bestaande bedrijven. Door vraag en aanbod van werklocaties in balans te brengen wordt zowel kwantitatief als kwalitatief in de behoeft van ondernemers voorzien, zonder dat er onnodig ruimtebeslag gelegd wordt op de groene omgeving.

Ten aanzien van bedrijventerreinen stelt de provincie dat uit onderzoek is gebleken dat sprake is van overprogrammering van bedrijventerreinen in Overijssel en van een kwalitatieve mismatch tussen vraag en aanbod. De overprogrammering concentreert zich vooral in Twente. In Noordwest-Overijssel was er regionaal geen sprake van overprogrammering. Daar is alleen bij enkele gemeenten sprake van een teveel aan hectares bedrijventerrein.

Met het bedrijfsleven en gemeenten heeft de provincie in een gezamenlijk proces en regionaal verband bekeken hoe, gegeven de economische ontwikkelingen, de komende jaren een kwalitatieve en kwantitatieve balans tussen vraag en aanbod op de markt van bedrijventerreinen gerealiseerd kan worden. Hierover zijn programma-afspraken gemaakt die door de gemeenten en de provincie zijn bekrachtigd middels een bestuursovereenkomst.

In de afspraken omarmen de gemeenten en de provincie Overijssel de ambitie van '100% ladderproof programmering'. Concreet betekent dit:

- Dat op 1 juli 2020 vraag en aanbod van bedrijventerreinen voor de periode van 2019-2030 in balans is voor die gemeenten waar hun overaanbod zachte plannen in de weg zit;
- Dat de overige gemeenten zich bewust zijn van hun situatie van over- of onderprogrammering en in een situatie van overprogrammering
  - Rekening houden met actie wanneer bijvoorbeeld uitgifte tegenvalt
  - Of wanneer kwantitatief teveel nieuwe, nu nog onbekende zachte plannen, kan blokkeren
- Actief blijven om hun aanbod in balans te krijgen

Het bereiken van de ambitie gebeurt door bestuurlijke afspraken op twee onderdelen:

1. Zuinig zijn met het toevoegen van nieuwe hectares bedrijventerreinen;
2. Voor gemeenten met meer dan 100% van de behoefte aan harde plannen worden in de Afspraken Regionale Programmering Bedrijventerreinen maatwerkafspraken afgesproken, gebaseerd op de huidige momentopname met de huidige vraagverwachting en de huidige kennis van zachte plannen op de zachte plannen lijst.

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van bedrijventerreinen in steden binnen de stedelijke netwerken of bedrijventerreinen in streekcentra. Dit betekent dat in het projectgebied in principe alleen gebouwd mag worden voor de lokale behoefte. De behoefte aan bedrijventerrein moet worden onderbouwd en regionaal worden afgestemd. Gemeenten kunnen in het kader van de regionale programmering bedrijventerreinen afspreken dat een gemeente de behoefte van de een andere gemeente opvangt.

PROVINCIAAL BELEID
HANDREIKING ZONNEVELDEN

Bij de ontwikkeling van duurzame energie in de groene omgeving komen verschillende beleidsdoelen van de provincie Overijssel samen. Provinciaal ruimtelijk beleid geeft mede richting aan de ontwikkeling van duurzame energie met een goede landschappelijke inpassing en maatschappelijke betrokkenheid. De 'Handreiking Zonnevelden – Toepassing van de Overijsselse zonneladder en kwaliteitsimpuls zonnevelden' richt zich specifiek op zonnevelden in de groene ruimte.

Praktijkervaringen, ervaringen met en evaluatie van toepassing van de oude handreiking, scherper geformuleerd rijksbeleid en nieuwe kennis gaven de provincie Overijssel aanleiding om de oude handreiking uit 2017 te vervangen. In de nieuwe handreiking is een striktere toepassing van de zonneladder opgenomen. Met deze nieuwe handreiking worden de provinciale regels in de verordening niet gewijzigd. De regels uit de verordening zijn verplicht, de toepassing is maatwerk. De Handreiking Zonnevelden ondersteunt dat maatwerk.

Zonneladder

Met de zonneladder geeft de provincie haar voorkeursvolgorde voor locaties voor zonne-energie installaties. De zonneladder kent 3 treden. Uitgangspunt van de zonneladder is een multifunctionele invulling van een zonneveld in de groene ruimte (trede 1 'stimuleren en trede 2 'combineren'). Pas als gemeente en initiatiefnemer hebben verkend en gemotiveerd dat trede 1 en 2 niet mogelijk zijn, dan komen monofunctionele zonnevelden (trede 3) aan de orde. Goede landbouwgronden worden daarbij ontzien.

Trede 1 gaat uit van het stimuleren van:
- Productie van zonne-energie op daken in bebouwd gebied: woningen, bedrijven en agrarische gebouwen, etc.
- Gebruik van te bebouwen gebieden of bruikbare restruimte: ongebruikte gronden, bedrijventerreinen, boven parkeerterreinen en geluidswallen.
- Kleine, goed ingepaste velden op agrarische erven (tot ca. 2 ha).
- Kleine, goed ingepaste zonnevelden van lokale initiatieven in stads- en dorpsranden (tot ca. 2 ha).

Trede 2 gaat over het combineren met:
- Gebiedsopgaven in stads- en dorpsranden en in de groene omgeving zoals klimaatmaatregelen (waterberging en tegengaan bodemdaling), extensivering van landbouw, herstel landschap en biodiversiteit, etc. Door verschillende opgaven onder, tussen en rond de panelen te realiseren wordt de ruimte multifunctioneel gebruikt. Dit op basis van de 80-20 referentie: 80% ruimte voor het panelenveld en 20% ruimte voor groen en/of water.
- Gebiedsontwikkeling in de groen omgeving, waarbij zonnevelden aansluiten op andere gebiedsontwikkelingen of een energielandschap vormen. Door opgaven met elkaar te verbinden wordt het mogelijk lokale maatschappelijke en sociale doelen te incorporeren in de gebiedsontwikkeling. Dit op basis van de 80-20 referentie: 80% ruimte voor het panelenveld en 20 voor groen en/of water.

Trede 3 betreft het limiteren en betreft monofunctionele zonnevelden op agrarische grond of op water, primair gericht op produceren van duurzame energie. Dit op basis van de 80-20 referentie: 80% ruimte voor het panelenveld en 20% ruimte voor groen en/of water. Omdat meervoudig ruimtegebruik ontbreekt, wordt dit gecompenseerd met investeringen in maatschappelijke opgaven buiten het project. Bij locatiekeuzes worden goede landbouwgronden ontzien.

Eventueel te realiseren zonnevelden binnen de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied dient getoetst te worden aan deze zonneladder.

PROVINCIAAL BELEID
KWALITEITSIMPULS ZONNEVELDEN

Artikel 2.1.8 van de provinciale Omgevingsverordening verplicht de toepassing van de Kwaliteitsimpuls Zonnevelden. Deze Kwaliteitsimpuls geeft ruimte om zonnevelden te ontwikkelen op daarvoor geschikte locaties, onder de voorwaarde dat daarmee kwaliteit wordt gerealiseerd.

De Kwaliteitsimpuls Zonnevelden is gebaseerd op de vier principes van het provinciaal kwaliteitsbeleid:

- Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;
- Inpassen in of bijdragen aan het landschap;
- Beperken en compenseren van de effecten op landschap en ecologie;
- Evenwichtige verdeling van lusten en lasten door realisatie van maatschappelijke meerwaarde.

Indien binnen het circulaire energiegebied zonnevelden ontwikkeld worden, dienen deze in lijn met deze vier principes ontworpen en ontwikkeld te worden.

PROVINCIAAL BELEID

PROGRAMMA NIEUWE ENERGIE OVERIJSSEL (2017-2023)

De energietransitie is een complexe opgave die economische, technologische, ruimtelijke, organisatorische en sociale uitdagingen met zich meebrengt. In die verandering spelen inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties de hoofdrol. Daarom heeft de provincie Overijssel in samenwerking met VNO-NCW Midden, MKB Nederland-Midden, de wethouders van de gemeenten Zwolle en Hengelo, Natuur en Milieu Overijssel, netbeheerder Enexis en het Bio-Energiecluster Oost Nederland het Programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO 2017-2023) ontwikkeld.

Het toekomstbeeld voor Overijssel is dat in 2035 de bijdrage van duurzame energie aan het totale energieverbruik 35% is. Terug redenerend vanuit dit toekomstbeeld is een scenario gemaakt voor de energieopgave tot 2023, waarin de energievraag met ruim 6% is afgenomen door besparingsmaatregelen. Voor het resterende energiegebruik wordt in de NEO 2017-2023 beoogd dat in 2023 20% uit hernieuwbare bronnen gehaald wordt.

In 2015 werd in Overijssel ongeveer 9,7 PJ opgewekt uit hernieuwbare bronnen. In het uitvoeringsprogramma Nieuwe Energie Overijssel wordt gestreefd naar het vergroten van de hoeveelheid hernieuwbaar opgewekte energie naar circa 20,2 PJ in 2023. Om de ambities van het NEO 2017-2023 te verwezenlijken is dus een verdubbeling nodig van de hoeveelheid hernieuwbare energie. Hierbij wordt ingezet op wind-, zonne-, bio- en bodemenergie. Ook worden de kansen van energie uit stromende wateren en uit oppervlaktewater verkend.

De voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied draagt bij aan de in de NEO 2017-2023 gestelde doelstellingen. Hiermee is de ontwikkeling in lijn met de NEO 2017-2023.

GEMEENTELIJK BELEID
COALITIEAKKOORD 2018-2022

De voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied sluit aan bij de ambities die de gemeente Staphorst in haar Coalitieakkoord voor de periode 2018 – 2022 heeft gesteld.

De coalitie zorgt voor goed toegeruste en goed bereikbare bedrijventerreinen. De coalitie anticipeert daarbij op de behoefte van ondernemers. De coalitie blijft, in overleg met ondernemers, provincie en de economische regio Zwolle, mogelijkheden onderzoeken om de aantrekkelijkheid en het vestigingsklimaat verder te verbeteren.

Ambitie bedrijventerreinen: De coalitie gaat verder met de al in gang gezette ontwikkeling van bedrijventerreinen. De coalitie zorgt daarbij voor een juiste verhouding tussen de beschikbare oppervlakte, werkgelegenheid en de belasting van de infrastructuur. Van belang is tijdig aan te sluiten bij de behoefte.

De coalitie ziet de energietransitie als een grote opgave in de komende jaren. De coalitie ziet dit als een opgave waar gemeente, inwoners en ondernemers gezamenlijk voor staan. Het vraagt volgens de coalitie om een bijdrage van iedereen. De coalitie stimuleert daarom initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan het bereiken van de doelstelling om als gemeente in 2050 energieneutraal te zijn. De coalitie richt zich op goede plannen om zo verantwoord groene energie op te wekken, maar zeker zo belangrijk minder energie te gebruiken. De coalitie stelt dat ook de gemeente hierin het goede voorbeeld moet geven.

Ambitie energieneutraal: De coalitie start het proces om te kom0en tot het behalen van de doelstelling om in 2050 energieneutraal te zijn. De coalitie stelt hiervoor korte en middellange termijndoelen op.

Ambitie energietransitie: De ambitie van de coalitie is om vanuit de samenleving zelf – via gedrag, houding en acceptatie – de energietransitie te bewerkstelligen, in plaats van dit aan de samenleving op te leggen. Door de verantwoordelijkheid en uitvoering in de samenleving terug te leggen, kan volgens de coalitie draagvlak worden gevonden. Dit wil de coalitie samen oppakken met provincies en waterschappen om in de regio de verbindingen met de inwoners en het bedrijfsleven te leggen.

Ambitie zorgvuldige en spaarzame omgang energie: De coalitie stelt dat het van belang is om zorgvuldig en spaarzaam om te gaan met energie. Om die reden investeert de coalitie in bewustwording van inwoners en ondernemers om hen te inspireren maatregelen te treffen die leiden tot energiebesparing of andere verduurzaming. De gemeente Staphorst zal hierbij nadrukkelijk aansluiten bij de plannen van de provincie.

Ambitie zonne-energie: De coalitie stelt dat zonne-energie een belangrijke vorm van energieopwekking in de energietransitie is. Het uitgangspunt hierbij is dat ‘dakgebonden’-installaties de voorkeur hebben boven ‘grondgebonden’-installaties op landbouwgrond.

Ambitie integrale aanpak: Bij de uitvoering van maatregelen die de duurzaamheid bevorderen zoekt de coalitie naar sterke verbindingen met andere beleidsvelden (bijv. woningrenovatie, verduurzaming monumenten, verlichting).

GEMEENTELIJK BELEID
OMGEVINGSVISIE STAPHORST VOOR ELKAAR

De gemeente Staphorst heeft haar toekomstvisie voor het grondgebied van de gemeente Staphorst vastgelegd in de Omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar!'. De Omgevingsvisie heeft onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) de status van een structuurvisie (artikel 2.1 Wro), maar is geheel opgesteld vanuit het gedachtegoed van de nieuwe Omgevingswet. Met de Omgevingsvisie zet de gemeente Staphorst de koers uit voor de leefomgeving. Dit doet de gemeente voor de lange termijn, met 2030 als tijdshorizon.

In de Omgevingsvisie stelt de gemeente Staphorst dat het voorzien in de toekomstige energiebehoefte en het nakomen van de afspraken die in het klimaatakkoord van Parijs zijn gemaakt een van de grootste uitdagingen is waar Nederland en Staphorst voor staan. De gemeenteraad van Staphorst heeft dit vertaald in de doelstelling ook lokaal energieneutraal te zijn in 2050. In de Omgevingsvisie stelt de gemeente dat nu geïnvesteerd moet worden in de energie van de toekomst. Daarbij denkt de gemeente aan energie van wind, zon en aarde. De gemeente gaat ervan uit dat ze 'los van het gas' moet komen. Naast de energiedoelstelling heeft de gemeente Staphorst de ambitie om wederom de duurzaamste gemeente van Nederland te worden.

In de Omgevingsvisie is aan de zuidzijde van de gemeente een gebied 'duurzaam energielandschap' opgenomen. Dit zoekgebied ligt aan de zuidzijde van het projectgebied. Hier biedt de gemeente bestaande ondernemers, zoals recycling- en puinverwerkingsbedrijven, grondopslagbedrijven en bedrijven die een bijzondere bijdrage leveren op de energie en duurzaamheidsdoelstelling van de gemeente goede en ruime locaties aan. Deze bedrijven kunnen zich vestigen wanneer ze investeren in energie en duurzaamheid. Dit maakt dat de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied in lijn is met de Omgevingsvisie.

In de Omgevingsvisie is opgenomen dat deze functies gesitueerd worden in een stevige groenstructuur die past bij de structuur van het onderliggende landschap. Nieuwe terreinen zullen als het ware moeten opgaan in het landschap. Dit kan volgens de gemeente bijvoorbeeld verdiept en door het werken met taluds.

Het hoofddoel van het duurzame energielandschap is een energielandschap te creëren dat voor een groot deel kan voorzien in de behoefte energieneutraal te zijn in 2050. zonneweides zijn hier landschappelijk en cultuurhistorisch gezien logischer dan in het Slagenlandschap of in het Elzensingellandschap. Ook kan hier ruimte gezocht worden voor de opslag van energie, om pieken in energieverbruik op te vangen. Hierin wil de gemeente faciliteren.

Zonneweides mogen niet ten koste gaan van goede landbouwgrond. De gemeente combineert waar mogelijk zonneweides met het houden van kippen of schapen, om de grond zo efficiënt mogelijk te benutten. Daarnaast houdt de gemeente rekening met de bestaande bedrijvigheid die geen hinder mag ondervinden van de nieuwe inrichting van het gebied.

Met betrekking tot de doelstelling om in 2050 energieneutraal te zijn, stelt de gemeente in de Omgevingsvisie verder onder andere het volgende beleid:

- Zo veel mogelijk woningen en bedrijven energieneutraal bouwen;
- Met technologische ontwikkelingen meegaan en zoeken naar slimme manieren om minder energie te verbruiken. Bijvoorbeeld de restwarmte van de industrie gebruiken en inwoners en bedrijven stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen;
- Meer duurzame energie opwekken en opslaan om pieken in energieverbruik op te vangen. Daarbij wordt geen gebruik gemaakt van technieken die niet bewezen of kleinschalig toepasbaar zijn;
- Opbrengsten uit windmolens en zonnepanelen komen ten goede aan de lokale samenleving;
- Aan de hand van technologische ontwikkelingen en nationaal en provinciaal beleid beweegt de gemeente mee met de ontwikkelingen ten aanzien van duurzaamheid;
- Voor zowel plaatsing van nieuwe windturbines als de upgrading van de bestaande windturbines geldt vooralsnog het amendement van de raad ten aanzien van het coöperatief zijn, voldoende draagvlak en het beperken van overlast.

GEMEENTELIJK BELEID
BOMENBELEIDSPLAN STAPHORST 2016-2030

Het bomenbeleidsplan van de gemeente Staphorst bevat beleid wat volledig gericht is op gemeentelijke bomen en dient als uitgangspunt voor nieuwe plannen en praktische keuzes. In het bomenbeleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen drie gemeentelijke boomstructuurniveaus, te weten:

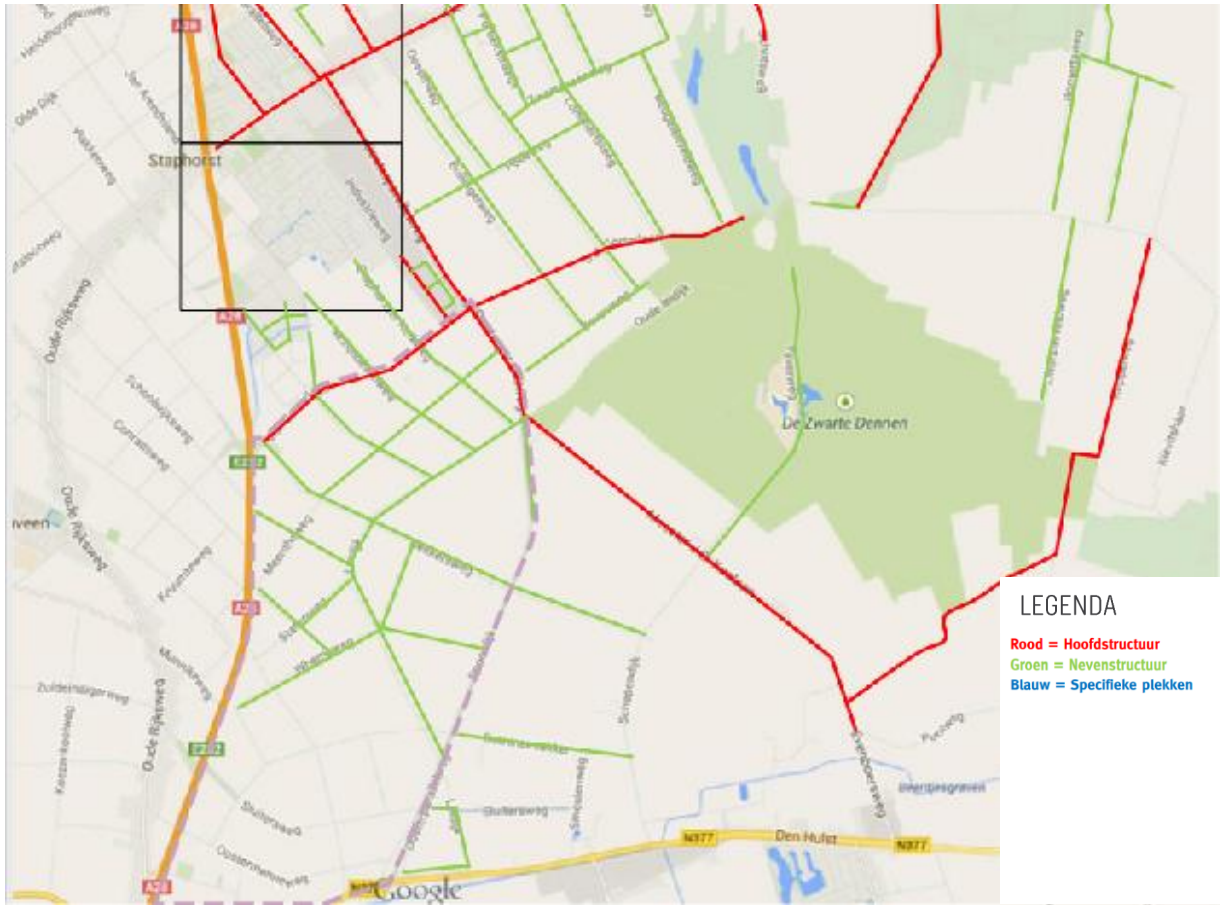
- Hoofdbomenstructuren
- Nevenboomstructuren
- Specifieke plekken

Op de afbeelding hiernaast is te zien dat in het projectgebied (omlijnd met roze stippellijn) zowel hoofdstructuren als nevenstructuren voorkomen.

Voor de hoofdboomstructuren geldt dat de gemeente streeft naar een zo lang mogelijke omlooptijd van de bomen. Alle gemeentelijke bomen behorend tot de hoofdboomstructuur zijn geregistreerd. Het beleid met betrekking tot kap, rigoureuze snoei en dergelijke van bomen in de hoofdboomstructuur buiten de bebouwde kom is zeer terughoudend. Bij overlastsituaties en renovatie- of nieuwbouwplannen is duurzaam behoud van deze structuur een zwaarwegende factor. Iedere klacht, aanvraag en/of verandering met betrekking tot deze bomen wordt kritisch beoordeeld. Met betrekking tot aanpassing van de hoofdboomstructuren in het buitengebied wordt rekening gehouden met de voorgestelde ontwikkelingen uit het Landschapsplan 2011.

Alle bomen behorend tot de nevenboomstructuur zijn geregistreerd. Het beleid met betrekking tot deze bomen is toleranter. Voor nevenstructuren in het buitengebied wordt rekening gehouden met de voorstelde ontwikkelingen uit het Landschapsplan 2011. Maar ook met de belangen en doelen van diverse betrokken partijen en projecten. Om dit te stimuleren kan de gemeente kiezen om bepaalde bomen te verwijderen of om een kleinere boomvorm terug te planten.

In de planvorming dient derhalve rekening gehouden te worden met deze boomstructuren.

GEMEENTELIJK BELEID
GROENE KAART STAPHORST

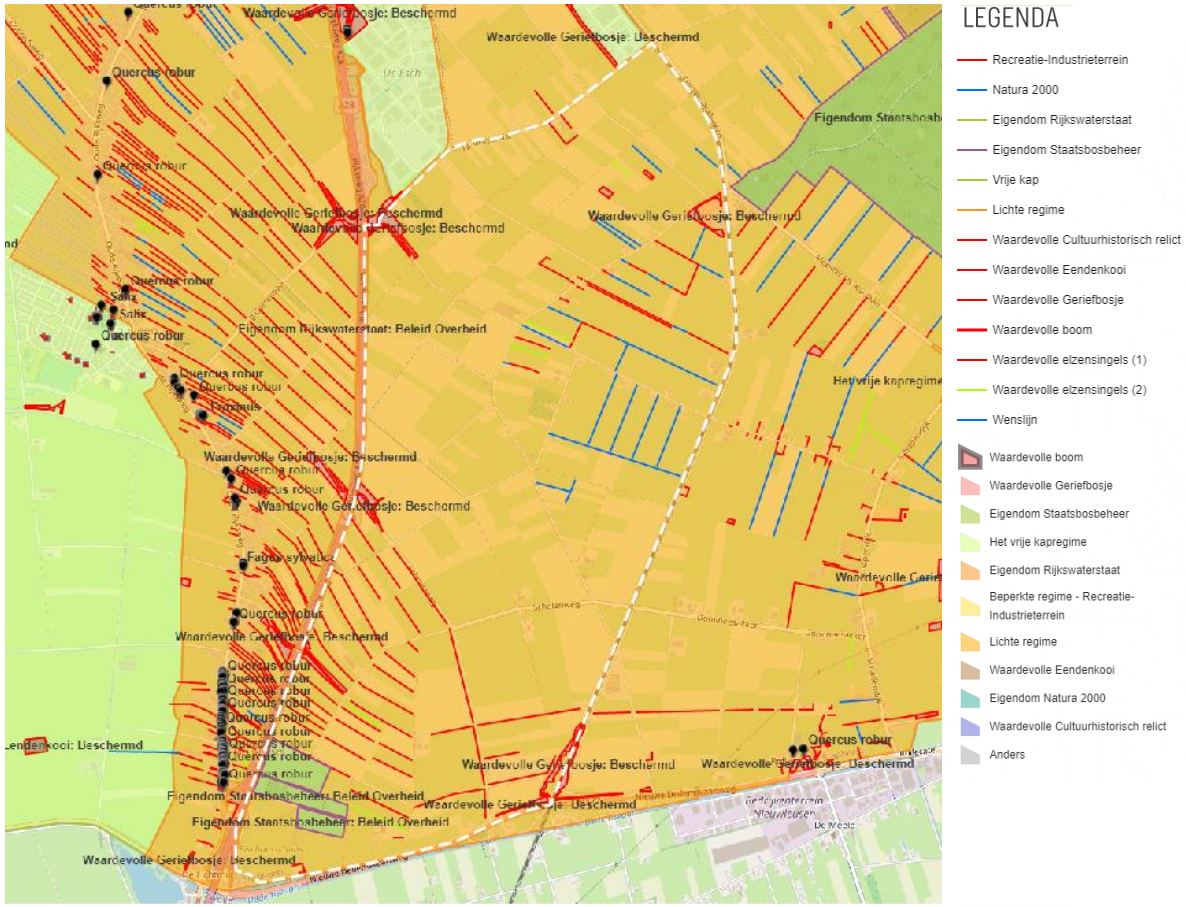
De beleidsplannen voor gemeentelijke en particuliere bomen is vertaald in de Groene Kaart van de gemeente Staphorst. Hierop staan alle beschermwaardige groenelementen die Staphorst kent. Daarnaast staan op de Groene Kaart landschapselementen als houtwallen en singels, geriefbosjes, eendenkooien en kerkenbosjes. Op de Groene Kaart is bovendien aangegeven of voor het kappen van een boom een vergunning nodig is.

Het overgrote deel van het projectgebied is op de Groene Kaart aangemerkt als ‘licht regime’. Voor het lichte regime geldt dat voor bomenkap een kapmelding gedaan moet worden.

Binnen het projectgebied zijn ook enkele ‘waardevolle Geriefbosjes’ aangemerkt. Voor waardevolle Geriefbosjes geldt dat deze beschermd zijn.

Daarnaast liggen in de zuidwesthoek van het projectgebied eigendommen van Staatsbosbeheer. Voor deze eigendommen geldt het beleid van Staatsbosbeheer.

Daarnaast zijn in het projectgebied op de Groene Kaart waardevolle Elzensingels en Wenslijnen aangegeven. Hiervoor is in de Groene Kaart geen specifiek beleid aangegeven.

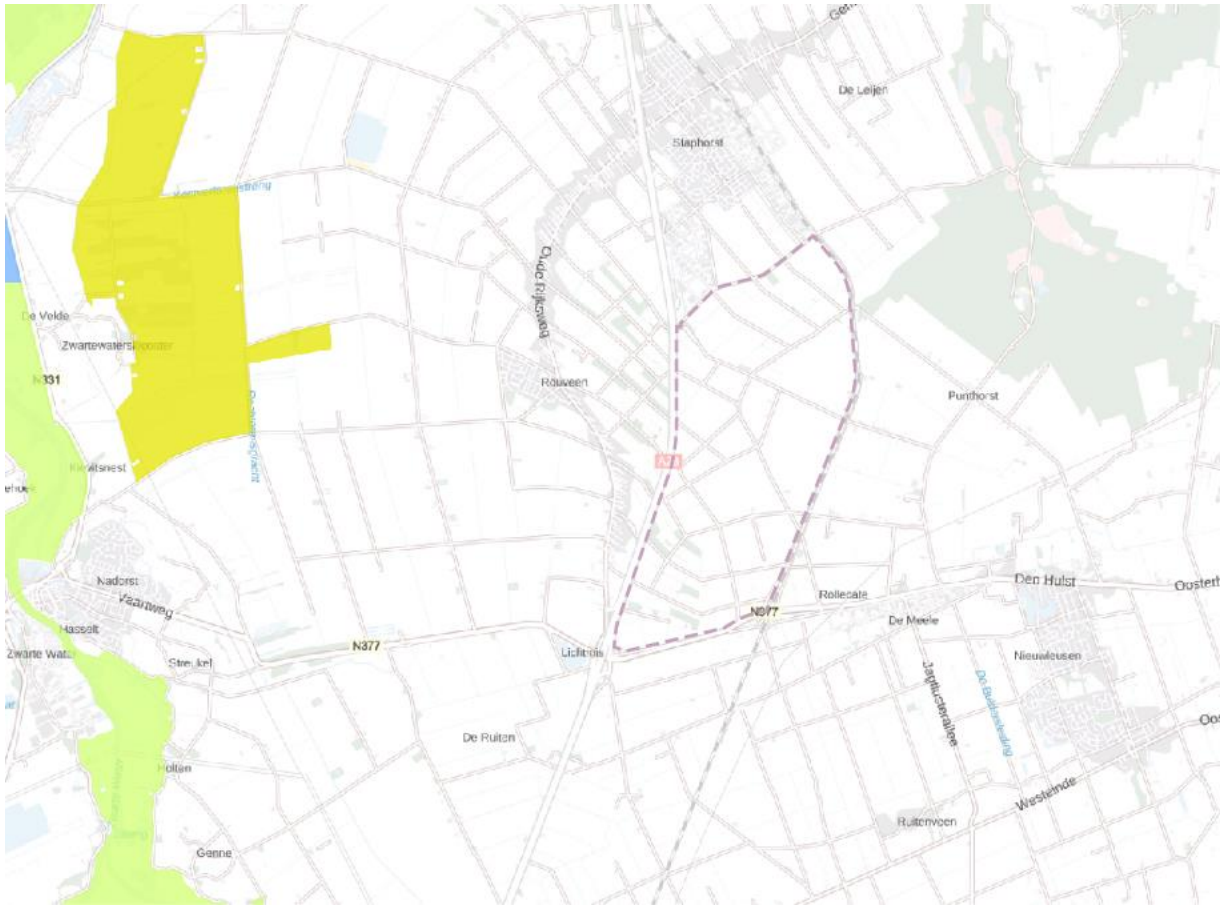

CONDITIONERING

NATUUR – NATURA 2000

Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (omlijnd met een roze stippellijn) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied weergegeven. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Olde Maten en Veerslootlanden (op de afbeelding hiernaast weergegeven met een geel vlak). De afstand tussen het projectgebied en dit Natura 2000 gebied is ongeveer 4,3 km.

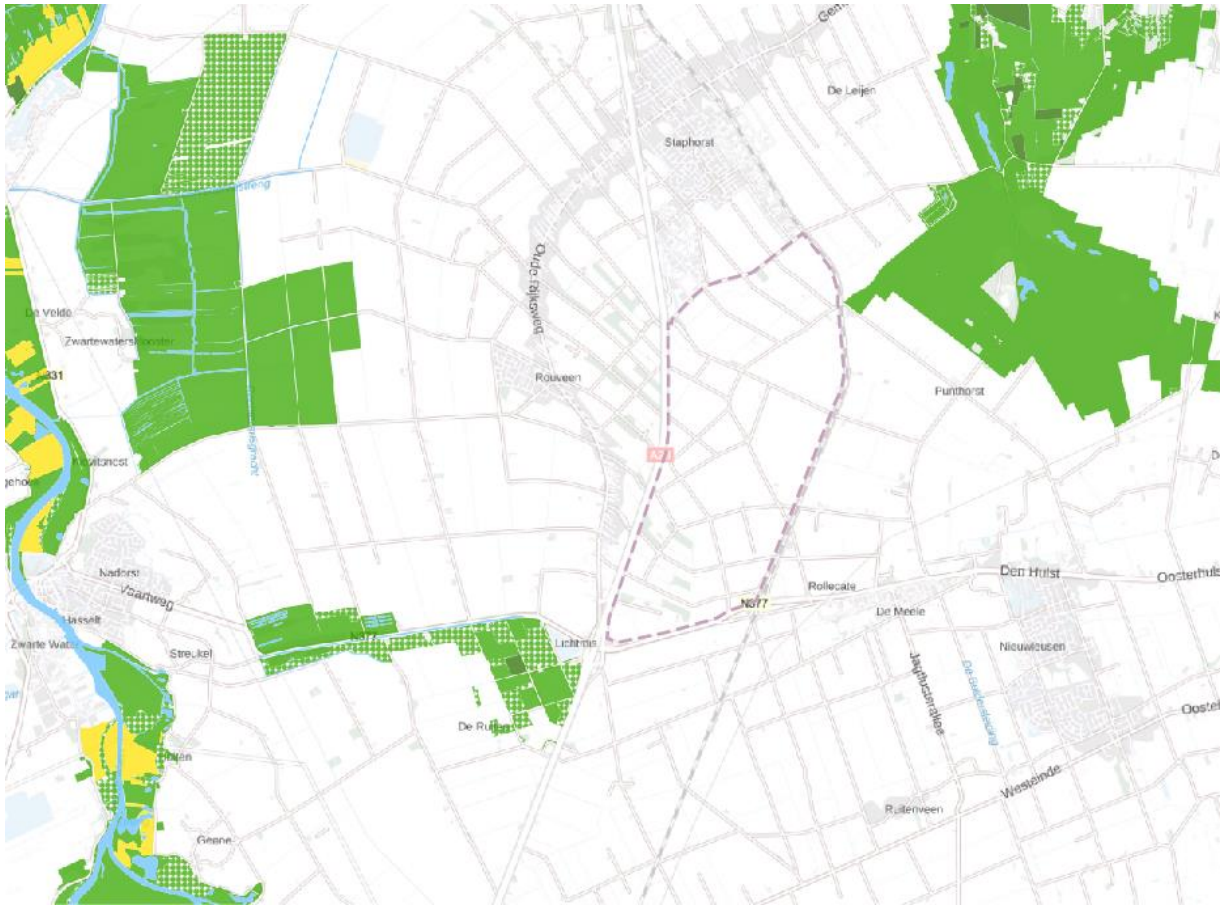
De geringe afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied maakt dat stikstofdepositie een aandachtspunt is voor de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied.

NATUUR – NATUUR NETWERK NEDERLAND (NNN)

Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (omlijnd met een roze stippellijn) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (NNN) weergegeven. Hieruit blijkt dat het projectgebied niet binnen de begrenzing van NNN ligt. Wel grenst het projectgebied aan de oostzijde aan NNN.

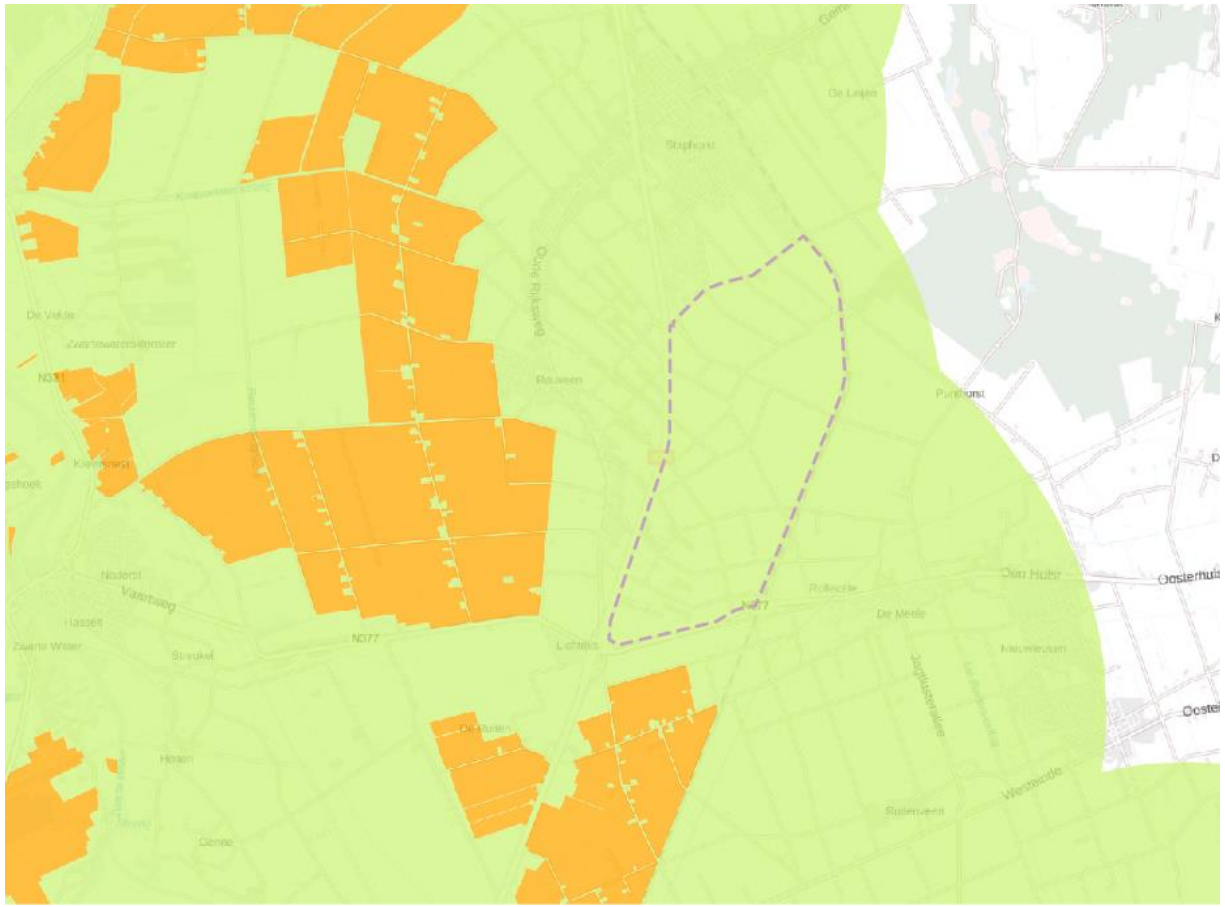
De ligging van het projectgebied buiten de begrenzing van NNN maakt dat er vanuit NNN geen beperkingen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied.

NATUUR - WEIDEVOGELGEBIED

Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (omlijnd met roze stippellijn) ten opzichte van weidevogelgebied (als opgenomen in het Faunabeheerplan van de provincie Overijssel) weergegeven. Hieruit blijkt dat het projectgebied niet binnen weidevogelgebied (oranje vlak) ligt. Het projectgebied ligt echter wel binnen de 5 km bufferzone van de weidevogelgebieden die ten westen en zuiden van het projectgebied liggen.

Ontwikkelingen binnen deze bufferzone zijn niet per definitie toegestaan. Er zal goed overleg gepleegd moeten worden met de provincie Overijssel om de ontwikkeling van een circulair energiegebied mogelijk te maken.

WATER – OPPERVLAKTEWATER

Op de afbeelding hiernaast zijn de primaire watergangen, secundaire watergangen en waterbergingen (Legger oppervlaktewateren WDODelta 2019) in het projectgebied (omlijnd met roze stippellijn) weergegeven.

Voor primaire en secundaire watergangen is in de legger van het Waterschap Drents Overijsselse Delta een beschermingszone van 5 meter rond de watergangen opgenomen. Voor zowel primaire als secundaire watergangen geldt dat deze beschermingszone obstakelvrij moet zijn.

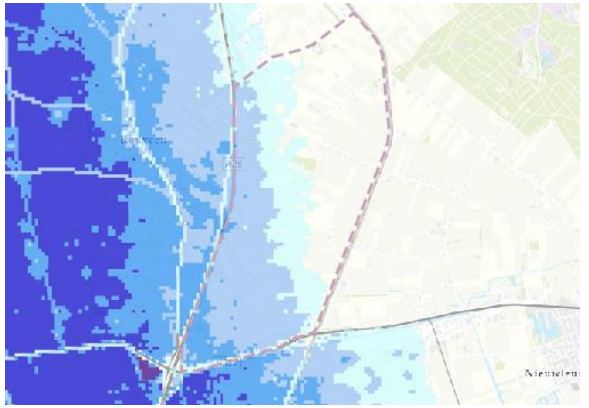
WATER - OVERSTROMINGSRISICO

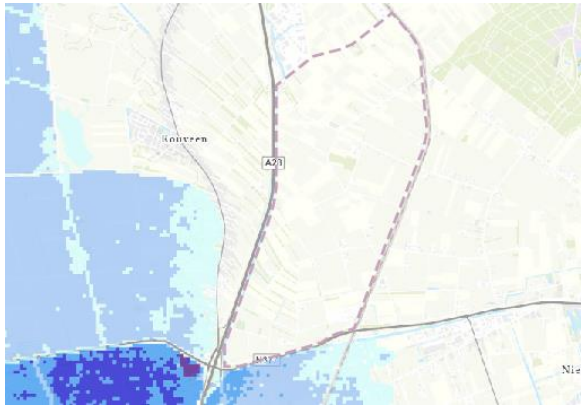
Het is aannemelijk dat een wijziging van het planologisch regiem nodig is om de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied mogelijk te maken. Bij een wijziging van het planologisch regiem moet het overstromingsrisico in kaart gebracht worden. Daarom geven wij hierbij alvast een indicatie van het overstromingsrisico in het projectgebied. Hiervoor hebben wij een analyse op basis van de risicokaart uitgevoerd. Op de afbeeldingen hiernaast is de ligging van het projectgebied ten opzichte van een overstroming met een kleine kans (linksboven), een overstroming met een middelgrote kans (rechtsboven) en een overstroming met grote kans (linksonder) weergegeven.

Op basis van de risicokaart komt het kaartbeeld links boven naar voren bij overstromingen met een kleine kans (1/1000 jaar). Voor het projectgebied (omlijnd met roze stippellijn) is bij overstromingen met een kleine kans sprake van een overstroming van het zuidwestelijke deel van het projectgebied, met een maximale waterdiepte van 1,0 tot 1,5 meter in de zuidoosthoek van het projectgebied.

Ter vergelijking is rechtsboven ook het kaartbeeld van een situatie bij een overstroming met middelgrote kans (1/100 jaar) weergegeven. Op de afbeelding rechtsboven is te zien dat het projectgebied bij een overstroming met middelgrote kans droog blijft. Op de afbeelding linksonder is te zien dat het projectgebied ook bij een overstroming met grote kans niet overstroomt.

In de omgevingsverordening heeft de provincie Overijssel aangegeven dat voor gebieden met een risico op overstroming een onderbouwing in het bestemmingsplan moet worden opgenomen in de vorm van een overstromingsrisicoparagraaf.

WATER - WATERHUISHOUDING

Omdat het nog niet bekend is hoe het circulaire energiegebied er precies uit zal zien, is het nog niet mogelijk om op voorhand iets te zeggen over het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de waterhuishouding.

Het is aannemelijk dat een wijziging van het planologisch regiem nodig is om de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied mogelijk te maken. Bij een wijziging van het planologisch regiem moet altijd een watertoets doorlopen worden.

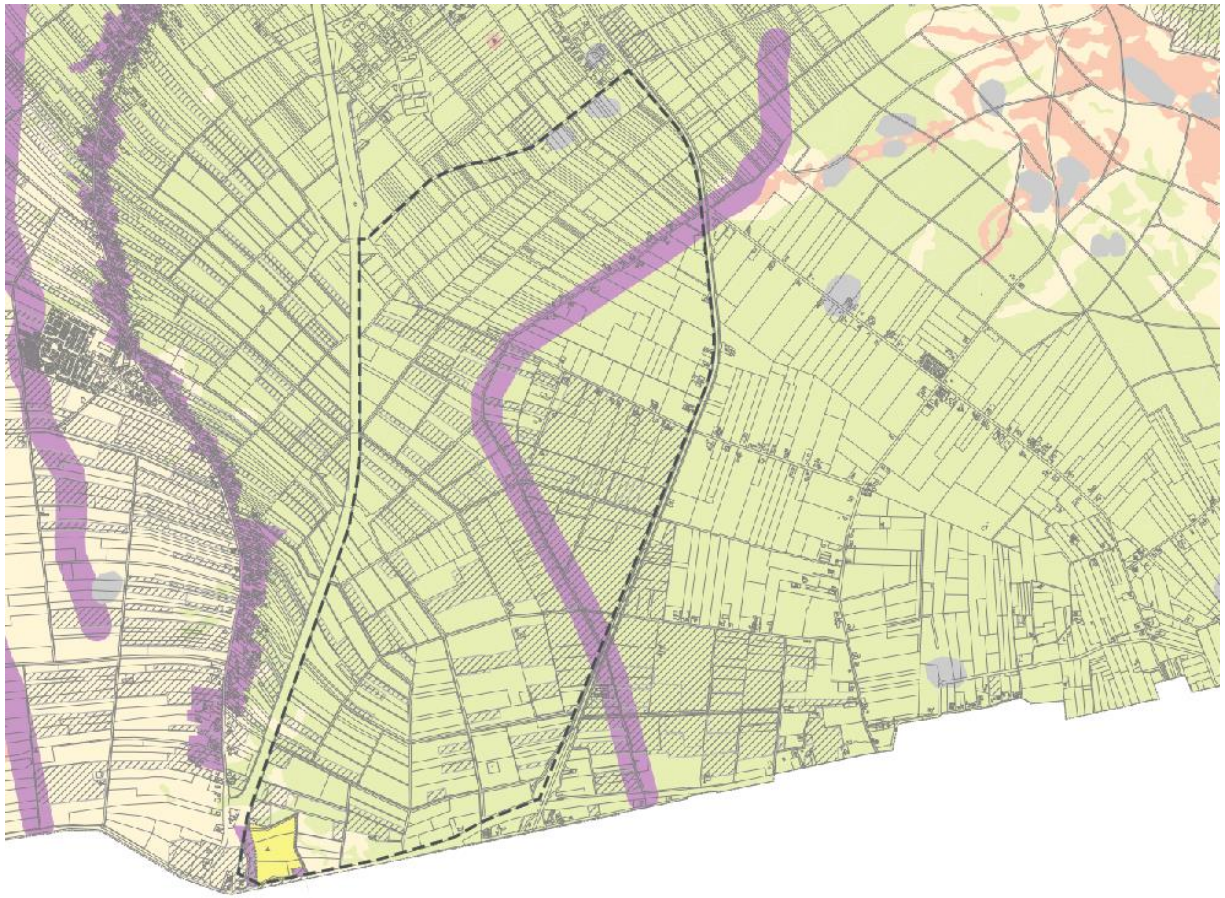
ARCHEOLOGIE

Ter bescherming van de archeologische waarden maakt de gemeente Staphorst gebruik van de Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart. Op deze archeologische kaart is vastgelegd welke archeologische waarde gebieden binnen de gemeente Staphorst hebben en welk beleidsadvies daaraan gekoppeld is. Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (donkergrijze stippellijn) op de Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Staphorst weergegeven.

In het projectgebied komen verschillende archeologische verwachtingswaarden met daaraan gekoppelde beleidsadviezen voor, te weten:

- Lage verwachting (groen): Bij ingrepen dieper dan 40 cm en met een oppervlakte van minimaal 1,5 ha is archeologisch onderzoek nodig;
- Middelhoge verwachting (beige): Bij ingrepen dieper dan 40 cm en met een oppervlakte van minimaal 3000 m2 is archeologisch onderzoek noodzakelijk;
- Hoge verwachting voor middeleeuwen en nieuwe tijd bij cultuurhistorisch element of in dorpskern (paars): Bij ingrepen dieper dan 50 cm en met een oppervlakte van minimaal 100 m2 is archeologisch onderzoek noodzakelijk;
- Hoge verwachting voor laat-paleolithicum en mesolithicum (grijs): Bij ingrepen dieper dan 40 cm en met een oppervlakte van minimaal 50 m2 is archeologisch onderzoek noodzakelijk;
- Niet beschermd monument (geel): Streven naar behoud in situ. Indien niet mogelijk, dan dient archeologisch onderzoek plaats te vinden. Ingrepen met een oppervlakte kleiner dan 50 m2 of ondieper dan 30 cm onder maaiveld zijn vrijgesteld van onderzoek.

Uit bovenstaande blijkt dat of archeologisch onderzoek al dan niet nodig is afhangt van de omvang en diepte van de voorgenomen ingrepen. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied is het echter aannemelijk dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

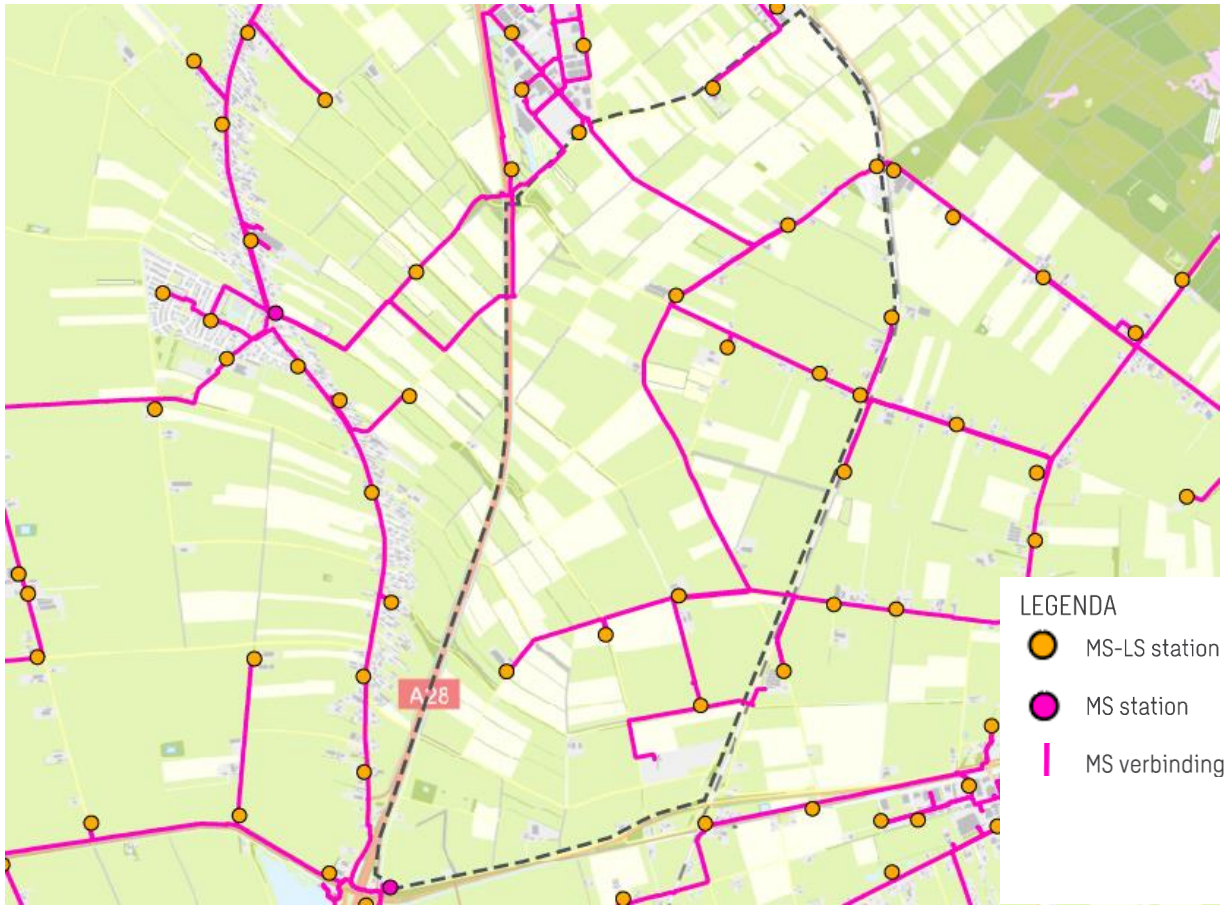

ENERGIENETWERK

Op de afbeelding hiernaast zijn is het bestaande energienetwerk binnen het projectgebied (omlijnd met grijze stippellijn) weergegeven. Met het oog op de leesbaarheid en de beperkte relevantie zijn de laagspanningsstations en verbindingen niet weergegeven op deze kaart.

Op de afbeelding hiernaast is te zien dat in het projectgebied diverse middenspanning-laagspanningstations en enkele middenspanningsstations aanwezig zijn. Daarnaast zijn in het projectgebied diverse middenspanningsverbindingen aanwezig.

In het projectgebied zijn geen hoogspanningsstations en hoogspanningsverbindingen aanwezig.

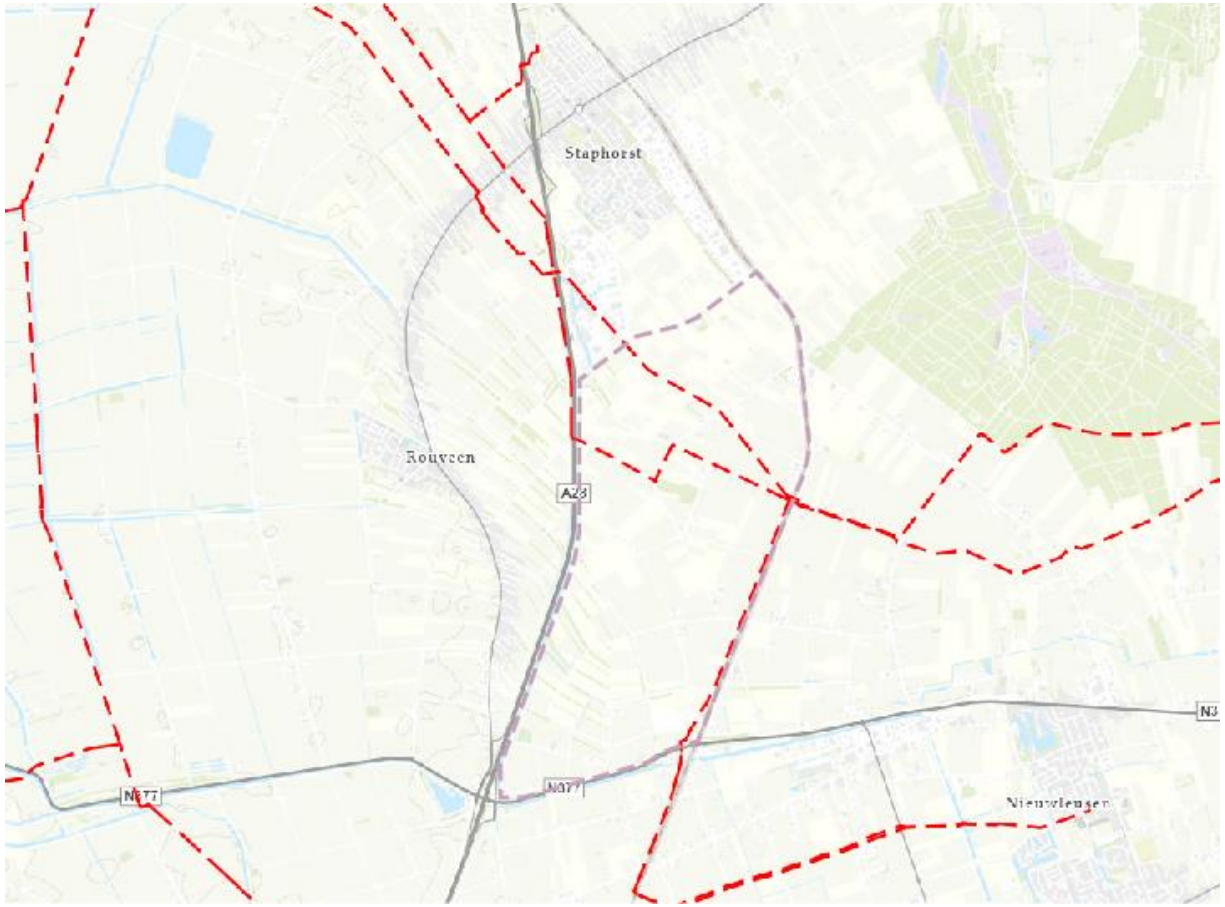
EXTERNE VEILIGHEID - BUISLEIDINGEN

De voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied is geen gevoelige bestemming. Dit maakt dat risicovolle objecten, inrichtingen en/of transportroutes in of nabij het projectgebied geen belemmering opleveren voor de plannen. Wel dient in de planvorming rekening gehouden te worden met de beperkingen en eisen die gelden ten aanzien van risicovolle objecten, inrichtingen en/of transportroutes. Daarom is de ligging van het projectgebied ten opzichte van buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen in beeld gebracht.

Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (omlijnd met roze stippellijn) ten opzichte van buisleiding voor gevaarlijke stoffen weergegeven. Hierop is te zien dat in het projectgebied enkele hoge druk buisleidingen van de Gasunie liggen.

Uit het integrale milieuadvies van de Omgevingsdienst IJsselland (als opgenomen in bijlage 1 van deze gebiedsanalyse) blijkt dat voor dergelijke hoge druk aardgasleidingen een belemmeringsvrije zone van 4 meter aan weerszijden van de leiding geldt. Hierbinnen mag niet zomaar gebouwd worden. Ook gelden er regels ten aanzien van beplanting en verharding.

Ontwikkelingen binnen de belemmeringsvrije zone rond deze buisleidingen dienen altijd afgestemd te worden met de Gasunie.

EXTERNE VEILIGHEID - TRANSPORTROUTES

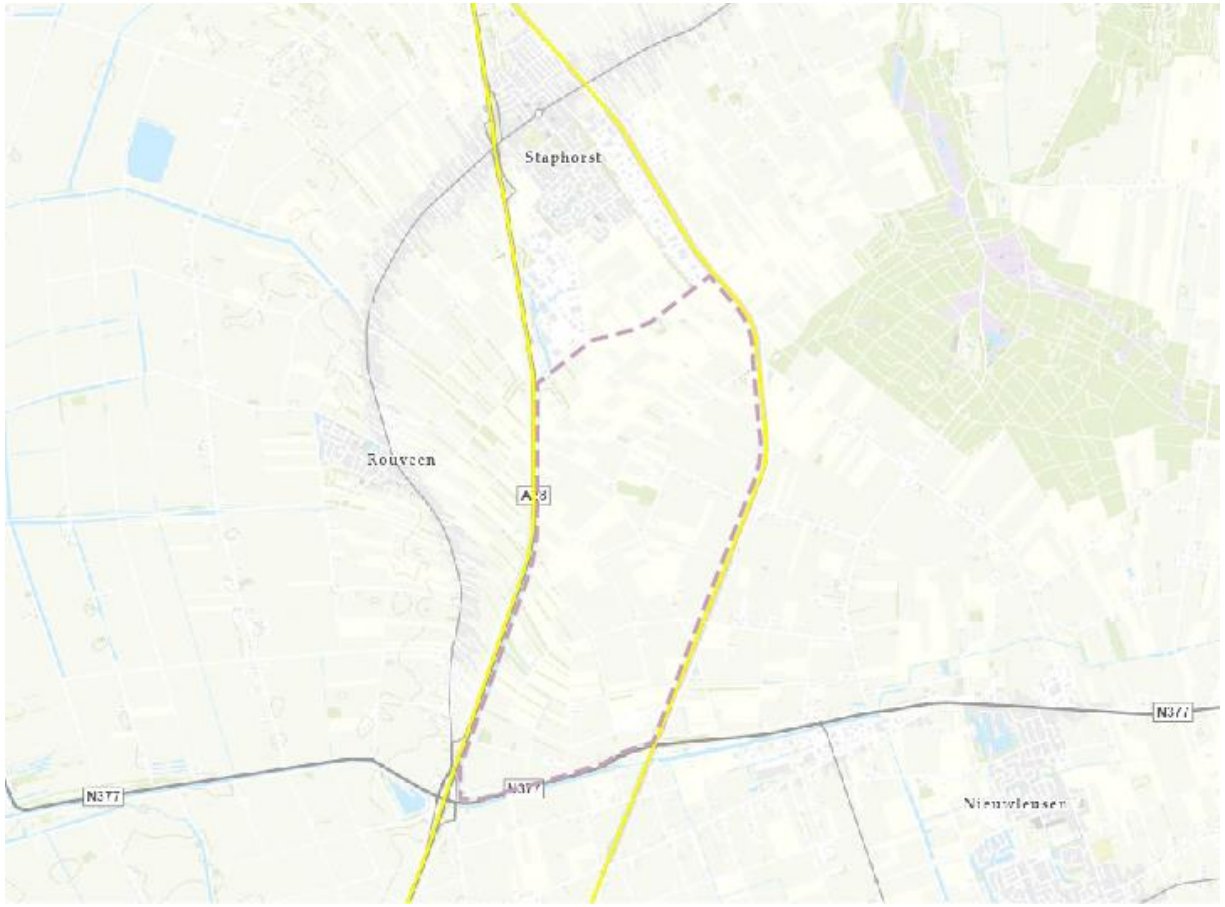
Naast de ligging ten opzichte van buisleidingen is ook de ligging van het projectgebied ten opzichte van transportroutes in beeld gebracht.

Op de afbeelding hiernaast is de ligging van het projectgebied (omlijnd met roze stippellijn) ten opzichte van transportroutes voor gevaarlijke stoffen weergegeven. Hier is te zien dat het projectgebied ingeklemd ligt tussen twee transportroutes voor gevaarlijke stoffen; de A28 en de spoorlijn Zwolle-Meppel.

De Omgevingsdienst stelt in haar integrale milieuadvies (als opgenomen in bijlage 1 van deze gebiedsanalyse) dat voor transportroutes voor gevaarlijke stoffen drie belemmeringszones gelden: de plaatsgebonden risicocontour, het plasbrand aandachtsgebied (PAG) en de 200 meter zone waarbinnen verantwoording van het groepsrisico aan de orde is.

De A28 kent volgens de Omgevingsdienst IJsselland een risicocontour van 18 meter. Deze wordt gemeten vanuit het hart van de weg. Hiermee valt de contour binnen de begrenzing van de A28. De weg kent daarnaast een PAG van 30 meter. Deze wordt gemeten vanaf de zijkant van de weg. Hierbinnen gelden extra maatregelen ten aanzien van brandwerend bouwen. Het advies van de OD is om gebouwen buiten deze zone van 30 meter te bouwen. Verder moet voor ontwikkelingen binnen 200 meter van de A28 een verantwoording van het groepsrisico worden uitgevoerd. Belangrijke onderdelen hierbij zijn de groepsrisicoberekening om de hoogte van het groepsrisico in beeld te brengen en het advies van de veiligheidsregio over zelfredzaamheid, bereikbaarheid en bestrijdbaarheid.

Voor het spoor gelden dezelfde eisen en randvoorwaarden. Het plaatsgebonden risico van de spoorlijn is echter 6 meter in plaats van 18 meter. Deze contour valt ook hier binnen de begrenzing van het spoor.

EXTERNE VEILIGHEID - INRICHTINGEN

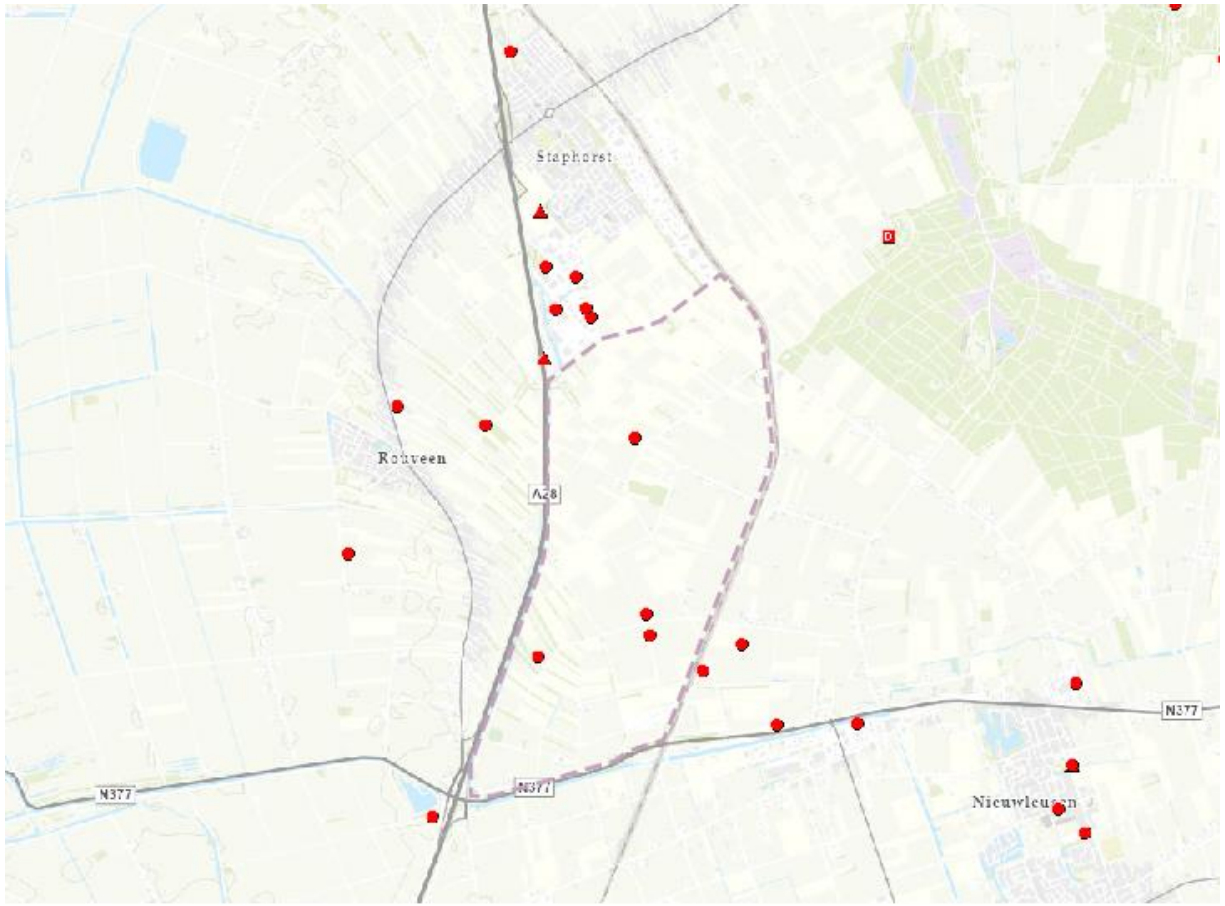
Naast de ligging van het projectgebied ten opzichte van transportroutes en buisleidingen voor gevaarlijke stoffen, zijn ook de risicovolle inrichtingen in het projectgebied in beeld gebracht.

Op de afbeelding hiernaast zijn de risicovolle inrichtingen in het projectgebied weergegeven. Hieruit blijkt dat in het projectgebied alleen inrichtingen in de categorie 'overig' (aangegeven met rode stip) aanwezig zijn. Naar verwachting betreffen dit met name propaantanks bij agrarische bedrijven. Nabij het projectgebied zijn tevens twee LPG stations (aangegeven met een rode driehoek) gelegen.

In haar integrale milieuadvies stelt de Omgevingsdienst IJsselland dat propaantanks onder de huidige regelgeving weinig effect hebben naar de omgeving. Onder de Omgevingswet kunnen rond deze tanks echter aandachtsgebieden gaan gelden tot een maximum van 160 meter. Deze contouren zijn afhankelijk van het aantal bevoorradingen per jaar. De gemeente kan deze gebieden aanwijzen als voorschriftengebieden. Alle bouwwerken die dan binnen het aandachtsgebied worden gerealiseerd moeten voldoen aan de maatregelen genoemd in de voorschriften van het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL). Dit zijn dan maatregelen ten aanzien van brandveilig en explosieveilig bouwen. Dit geeft extra kosten en kan een beperking zijn bij de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied.

Daarnaast stelt de Omgevingsdienst dat propaantanks plaatsgebonden risicocontouren hebben. Deze variëren, afhankelijk van de inhoud van de tank en het aantal bevoorradingen per jaar, van 10 tot 25 meter voor kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en 25 tot 50 meter voor zeer kwetsbare objecten.

Voor het volledige advies van de Omgevingsdienst ten aanzien van externe veiligheid verwijzen wij naar het Integrale milieuadvies in bijlage 1 van deze gebiedsanalyse.

EXTERNE VEILIGHEID – NIEUW TE VESTIGEN BEDRIJVEN

Naast de reeds aanwezige risicovolle inrichtingen is het mogelijk dat bedrijven met risicocontouren gerealiseerd worden binnen de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied. Hierbij valt te denken aan bedrijven voor waterstofproductie, waterstoftanks, BRZO- en/of BEVI bedrijven. De Omgevingsdienst IJsselland stelt in haar integrale milieuadvies dat de risicocontouren die bij deze bedrijven horen of specifiek berekend moeten worden ontwikkelingen op het naastgelegen bedrijventerrein kunnen beperken. Hierbij kan volgens de Omgevingsdienst bijvoorbeeld gedacht worden aan een groot kantoorpand dat door zijn omvang kwetsbaar wordt.

Deze mogelijke beperkingen zijn afhankelijk van wat al dan niet wordt toegestaan binnen de voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied.

GELUID

De Omgevingsdienst IJsselland heeft een integraal milieuadvies uitgebracht voor de voorgenomen ontwikkeling van een bedrijventerrein/energielandschap ten oosten van Rouveen. Het plangebied voor dit integrale milieuadvies komt grotendeels overeen met het projectgebied voor de hier voorgenomen ontwikkeling van een circulair energiegebied. Daarom is het advies van de OD IJsselland in deze gebiedsanalyse opgenomen.

Onderdeel van het integrale milieuadvies van de OD is een advies ten aanzien van geluid. Uit het advies van de OD volgt dat in het gebied diverse volgens de Wet geluidhinder geluidgevoelige objecten (voornamelijk woningen) gelegen zijn. De OD concludeert dat woningen, onderwijsfuncties en gezondheidszorgfuncties geluidgevoelig in de zin van de Wet geluidhinder zijn. Deze functies dienen beschermd te worden tegen geluid. In het kader van de goede ruimtelijke ordening komen ook andere functies waar met een zekere regelmaat en gedurende langere tijd mensen verblijven, een zekere mate van bescherming toe. De richtafstanden uit de VNG Handreiking bedrijven en milieuzonering geven een indicatie van welke gebieden geschikt zijn voor een bepaalde activiteit. De daadwerkelijk benodigde afstand tot geluidgevoelige functies is mede afhankelijk van de specifieke bedrijfssituatie.

Voor het volledige advies ten aanzien van geluid verwijzen wij naar het integrale milieuadvies van de Omgevingdienst, als opgenomen in bijlage 1 van deze gebiedsanalyse.

GEUR

Ook het thema geur maakt onderdeel uit van het integrale milieuadvies van de Omgevingsdienst IJsselland. Ten aanzien van geur concludeert de Omgevingsdienst dat de quickscan uit 2018 nog voldoende actueel is. De voornaamste geurbronnen in het onderzoeksgebied zijn veehouderijen en het bedrijf Groen Recycling Rouveen (GRR). Verblijfsruimten van (nieuwe op te richten) bedrijven, waar langdurig wordt verbleven zijn geurgevoelige objecten, zowel onder het Activiteitenbesluit als onder de Wet geurhinder en veehouderij. Conform de Beleidsregel geur bedrijven (niet-veehouderijen) Ovijrijssel 2018 kunnen verblijfsobjecten die onderdeel zijn van een bedrijf (maar geen woning zijn) in de beschermingscategorie C of D worden ingedeeld:

- Categorie C: verblijfsobjecten, niet zijnde woningen of vergelijkbare objecten, gelegen in gebiedscategorie wonen, werken of buitengebied;
- Categorie D: verblijfsobjecten gelegen op een industrieterrein op de gronden die zijn bestemd voor bedrijven in categorie 4 of hoger conform de VNG brochure Bedrijven en Milieuzonering.

Voor nieuwe situaties wordt conform de Beleidsregel geur 2018 het aanvaardbaar geurhinderniveau vastgesteld op de streefwaarden, waarbij afwijking naar boven onder voorwaarden mogelijk is tot ten hoogste de richtwaarden. Dit geldt zowel voor oprichting van nieuwe geurbronnen als voor nieuwe geurgevoelige objecten.

GRR wordt conform bijlage 1 van de VNG-brochure Bedrijven en Milieuzonering geschaard onder milieucategorie 4.1 (composteren > 20.000 ton/jaar), met richtafstanden voor geur van 200 m voor geur, 200 m voor stof, 100 m voor geluid en 30 m voor gevaar. Op het perceel is conform het bestemmingsplan overigens vestiging van bedrijven in de categorie 1 en 2 toegestaan. Hooikammer zou kunnen worden geschaard onder de activiteit ‘accumulatoren en batterijfabrieken’, milieucategorie 3.2 met richtafstanden van 100 m voor geur, 30 m voor stof, 100 m voor geluid en 50 m voor gevaar.

STOF

In haar integraal milieuadvies heeft de Omgevingsdienst IJsselland ook een advies uitgebracht ten aanzien van stof. Hieruit volgt dat bij GRR de opslag van grond en compost door verwaaiing kan leiden tot stofoverlast. Daarnaast vormt het overslaan en bewerken van (afval)stoffen een bron van stofemissies. In de vergunning van GRR zijn voorschriften opgenomen om stofverspreiding binnen en buiten de inrichting te voorkomen.

De Omgevingsdienst concludeert dat stofoverlast voor de omgeving op deze wijze in voldoende mate voorkomen wordt. Hoewel stofemissies zoveel als redelijkerwijs worden voorkomen, is het niet uitgesloten dat er stof buiten de terreingrenzen van GRR terecht kan komen. Bij vestiging van een bedrijf op het perceel ten zuiden van GRR zou er stof kunnen neerslaan op het terrein. Dit bedrijf zou haar terrein kunnen afschermen met bijvoorbeeld (natuurlijke) windschermen.

BIJLAGE 1: INTEGRAAL MILIEUADVIES OMGEVINGSDIENST IJSSELLAND

SWECO